

Vállalkozási potenciálok feltárása a déli térségben

munkaanyag

M8-DUNAHÍD Közhasznú Nonprofit Kft.

2012

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	4
2	Fogalomtisztázások	6
3	Szakirodalom feldolgozása.....	8
	3.1 A helyi gazdaságfejlesztési kézikönyv	8
	3.1.1. A helyi gazdaságfejlesztés öt szakasza	9
4	Saját vizsgálati adatok gyűjtésének helye és feldolgozásának módszere (helyzetelemzés, fejlesztés indokltsága)	13
	4.1 Települések rövid bemutatása.....	13
	4.1.1 Daruszentmiklós.....	13
	4.1.2 Előszállás	13
	4.1.3 Nagykarcsony	14
	4.2 Települések SWOT analízise	14
	4.3 Települési vállalkozások SWOT analízise.....	16
5	Eredmények.....	18
	5.1 Vállalkozások számára elérhető pályázati lehetőségek.....	18
	5.1.1 Beérkezett és támogatott Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) pályázatok.....	19
	5.1.2 Pályázatok számának megoszlása operatív programonként (db).....	20
	5.1.3 Igényelt és megítelt támogatási összeg megoszlása operatív programonként (Ft).....	20
	5.1.4 ÚMFT és ÚSZT keretében támogatott projektek	21
	5.1.5 Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretében támogatott projektek ..	22
	5.4 Helyi gazdaságfejlesztés	23
	5.5 Jó gyakorlatok.....	23
	5.5.1 Néhány külföldi gyakorlatban megvalósuló jó gyakorlat	24
	5.5.2 Néhány hazai gyakorlatban megvalósuló jó gyakorlat.....	28
	5.6 Javasolt fejlesztési lehetőségek a Dunaújvárosi Kistérség Területfejlesztési Programjából ..	33
	Öntözési lehetőségek fejlesztése Mezőföldön.....	33
	Az aktív turizmus megteremtése Nagykarcsonyban	34
	Az M6-os autópályához kapcsolódó átmenő forgalom kiszolgálása.....	34
	5.7 Javasolt új fejlesztési lehetőségek.....	35
	Inkubátorház létrehozása.....	35
	Logisztikai központ létrehozása	35
	Gyógynövény feldolgozó kisüzem létrehozása	36
	Kézműves zóna kialakítása	36

Passzív bemutató ház létrehozása, helyi termékek árusításával	37
Tradicionalis felszerelések gyártása	37
Vállalkozói közös marketing kialakítása	37
Termelői piac.....	37
Helyi termékek boltjának kialakítása	38
Méhészet fejlesztése	38
Csokoládégyár	38
Helyi kézműves vásárok szervezése	38
6 Következtetések és javaslatok.....	40
7 Összefoglalás	42
8 Irodalomjegyzék	44
9 Nyilatkozat a tanulmány eredetiségéről	45
10 Mellékletek	46
10.1 1. számú melléklet.....	46
10.2 2. számú melléklet.....	47
10.3 3. számú melléklet: Projektötlet adatlap.....	48

1. Bevezetés

Tanulmányunk célja a **Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesület, helyi LEADER akciócsoport területén található**, három legdélebbi település Daruszentmiklós, Előszállás, valamint Nagykarácsony településeken működő, valamint létrehozandó vállalkozások vállalkozásfejlesztési potenciáljainak megismerése.

A településeken működő vállalkozások fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása az alábbi módszerek kialakításával valósulhatnak meg:

- a települési vállalkozások, vállalkozók, **vállalkozásfejlesztési potenciáljának növelésével,**
- a kkv-k (innovációs) **beruházási lehetőségeinek támogatásával,** ezáltal erősítve azok **versenyképességét,**
- valamint az innovatív vállalkozások, helyi szereplők közötti **együttműködések kialakításának elősegítésével.**

A három település fejlesztési elképzeléseit már 2004-ben összehangolták a **Praedium Future** programban. A partnerség, valamint az egyeztetés azóta is töretlen az érintett települések között.

Daruszentmiklóson, Előszálláson és Nagykarácsonyban jellemzően kisebb vállalkozások tudnak munkát biztosítani. Ezeknek a vállalkozásoknak a bővítése, vagy új vállalkozások indítása fontos a településeknek, hogy helyben tudjanak munkát biztosítani a lakosságnak. A vállalkozásoknak viszont szükségük van olyan lehetőségekre, potenciálokra, javaslatokra, amit megvalósíthatnak. A három településen sok olyan elképzelés van (pl.: vállalkozásfejlesztési, turisztikai), amely alkalmas lenne munkahelyteremtésre, de ezek jelenleg kiaknázatlan lehetőségek csupán. Az érintett települések közül kettő, Daruszentmiklós és Nagykarácsony szerepel a **240/2006. (XI. 30.) Kormányrendeletben**, amely a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékét tartalmazza.

A **finanszírozási lehetőségekhez való hozzáférés** rendkívül fontos az érintett településeken működő kkv-k (mikro-, kis-, és középvállalkozások), vállalkozók versenyképességének és növekedési lehetőségeinek javítása szempontjából. A mostani, a reálgazdaságnak nyújtott kölcsönök visszaesése által jellemezhető válság közepette az érintett vállalkozások számára **egyre nehezebbé válik a kölcsönökhöz való hozzáférés,** melynek hatására a **legtöbb települési vállalkozás, vállalkozó forráshiánnyal küzd.**

A recesszió elmélyülésének hatására 2012-ben – igaz, hogy a vállalkozások számára egyre több finanszírozási lehetőség vált elérhetővé, de mindezek ellenére is – nehezebben jutnak forráshoz a munkaadók. Finanszírozási szempontból további hátrány még a települési vállalkozások számára, hogy a **jelenlegi programok, pályázati lehetőségek** főleg a kis településeken élő vállalkozók számára **túl bonyolultak,** több szempontból is változtatásra szorulnak, mivel nem egységes szemlélet alapján működnek, körülményes adminisztratív szabályokat és eljárásokat tartalmaznak, illetve hiányzik belőlük az átláthatóság. E rögzített adminisztratív szabályoknak, valamint eljárásoknak való megfelelésség sok esetben olyan nehézségeket okoz az egyébként **innovatív, jól működő vállalkozások** számára, hogy inkább a fejlesztési elképzeléseiket háttérbe szorítva működnek tovább, nem vállalva az

újítással járó változásokat. Fontos, hogy-e programok egyszerűbbé váljanak, továbbá az egyes programok kritériumait is enyhíteni kellene, mert sok esetben ki vannak zárva a pályázati lehetőségekből a települési vállalkozások (**területi és tevékenységi lehatárolás**). A vállalkozásokat támogató **finanszírozási lehetőségek** leegyszerűsítésével, átalakításával várhatóan a kkv szektor kutatási és innovációs folyamatainak fellendülése, aktivizálása kerül elősegítésre, ennek hatására **a települések gazdasági aktivitása növekedni fog**.

Számtalan finanszírozási lehetőség érhető el a településeken működő innovatív vállalkozások számára, ilyen például a **vissza nem térítendő támogatások** lehetősége (pl. Gazdaságfejlesztési Operatív Program – **GOP**; Közép-Dunántúli Operatív Program - **KDOP**), amelyek egyértelműen az **innovatív vállalkozások** fejlesztési elképzeléseinek megvalósítását szolgálják. Hangsúlyos szerep jut a kormány által kezdeményezett EU által támogatott **kedvezményes hitellehetőségeknek**, amelyek a gazdasági válság hatására nehéz helyzetbe került vállalkozások fejlesztési elképzeléseikhez, valamint innovatív projektek megvalósításához nyújtanak hitellehetőségeket, elősegítve a gazdaság fellendülését. A vidéki vállalkozások számára további EU-s támogatást tudnak nyújtani az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (**ÚMVP**) keretében biztosított finanszírozási lehetőségek. Emellett egyéb más hazai, illetve banki támogatási lehetőségek is léteznek, de ezekről általában az adott szervezet tud teljes körű felvilágosítást biztosítani.

A települések életében a helyi vállalkozók **központi szerepet** tölthetnének be az **újszerű termékek és szolgáltatások kifejlesztésével**, éppen ezért fontos a valós igényeiknek megfelelő programok létrehozása, kialakítása. A mai közegben jellemzően a kis településeken a vállalkozóknak nincs forrásuk az innovációra. A legtöbb vállalkozás azért nem végez kutatási tevékenységet, mert a rövid távú túléléssel foglalkoznak, **likviditási gondokkal küzdenek**. Éppen ezen okok miatt a tanulmányban részletesen megvizsgáljuk a **helyi adottságokat**, amelyekre vállalkozói ötleteket lehet építeni. Megvizsgáljuk a helyi **vállalkozások belső erősségeit és gyengeségeit**, javaslatot adunk ezek kihasználására, illetve kezelésére. Emellett feltárjuk azokat a főleg **helyi lehetőségeket és veszélyeket**, amelyekre konkrét fejlesztéseket indíthatnak a vállalkozások. Áttekintést adunk a **hazai és EU-s jó gyakorlatokról** a kis helyi, vidéki vállalkozásokat tekintve, rámutatva a helyben is megvalósítható ötletekre. Végül **konkrét javaslatokat, projektötleteket fogalmazunk meg**, amelyek elősegítik a jövedelemtermelő képesség javítását, és munkahelyek teremtését, azaz a helyi vállalkozások fejlődését, vagy akár új vállalkozások indítását.

2 Fogalomtisztaítások

A következő fejezetekben használt kifejezések meghatározása, értelmezése került e pontban összegyűjtésre a teljesség igénye nélkül.

Mikro-, kis- és középvállalkozások: a kkv-k típusába a 250 főnél kevesebb személyt foglalkoztató vállalkozások tartoznak, amelyek éves árbevétele nem haladja meg az 50 millió eurót, és/vagy az éves mérlegfőösszegük értéke nem haladja meg a 43 millió eurót. (800/2008/EK bizottsági rendelet I. Melléklet)

Mikrovállalkozás: A mikro-, kis- és középvállalkozások típuson belül a mikro vállalkozás az a vállalkozás, amely 10 főnél kevesebb személyt foglalkoztat, és amelynek éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszegének értéke nem haladja meg a 2 millió eurót.

Kisvállalkozás: A mikro-, kis- és középvállalkozások típuson belül a kisvállalkozás az a vállalkozás, amely 50 főnél kevesebb személyt foglalkoztat, és amelynek éves árbevétele és/vagy mérlegfőösszegének értéke nem haladja meg a 10 millió eurót.

Középvállalkozás: A mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) típusába a 250 főnél kevesebb személyt foglalkoztató vállalkozások tartoznak, amelyek éves árbevétele nem haladja meg az 50 millió eurót, és/vagy az éves mérlegfőösszegük értéke nem haladja meg a 43 millió eurót.

Nagyvállalkozás: 250 fő vagy annál nagyobb számú munkaerőt alkalmazó vállalkozás. (Minden gazdálkodó szervezet, amely a 800/2008/EK rendelet 1. sz. melléklete értelmében nem minősül kis- és középvállalkozásnak.)

Innováció: a kutatás-fejlesztés eredményeként megszületett új termékek, szolgáltatások, eljárások, módszerek, rendszerek gazdasági bevezetése illetve elterjesztése a piacon. Az innováció a gazdasági hatékonyság növelésének és a piac, terjeszkedésnek fontos eszköze. Az innováció a legtöbb vállalkozás számára a mai napig egyet jelent a termék fejlesztésével.

A következő innovációs típusokat különböztetjük meg:

- termék és szolgáltatás innováció;
- folyamat innováció,
- szervezeti, szervezési innováció;
- marketing innováció.

Az innovációnak ez a négy területe az, amely a magyar vállalati folyamatokban döntően vagy biztosan fontos szerepet játszanak.

Innovatív vállalkozás: egy olyan gazdasági társaság, amely összes működési kiadásának legalább 5 %-át fordítja K+F+I tevékenységre, vagy technológiai know-how, licenc vásárlására.

Innovatív termék és szolgáltatás: Egy adott vállalkozás által kifejlesztett, a vállalkozás vagy a piac számára új termék vagy szolgáltatás létrehozása. A már meglévő terméknek és szolgáltatásnak lényegesen továbbfejlesztett, új elemeket is tartalmazó, a korábbihoz képest jelentősen értéknövelt változata, amellyel a vállalkozás megerősíti vagy bővíti a már meglévő piaci részesedését, helyzetét.

Finanszírozás: Valamilyen meghatározott célból (pl.: feladatellátás, beruházás megvalósítás, szolgáltatás-nyújtás, stb.) nyújtott közvetlen vagy közvetett eredménykötelmű pénzeszköz-ellátás, amely történhet pénzeszköz átadással, hitelnyújtással vagy egyéb bank-technikai eljárással.

Jó gyakorlat (angolul best practice): egy módszer vagy tevékenység, amely olyan újszerű, építőjellegű megközelítéseket, technikákat tartalmaz, amely bizonyíthatóan vagy már bizonyítottan hozzájárul az adott intézmény, vállalkozás minőségi színvonalának emeléséhez és más intézmények, vállalkozások számára is átvehető példaként szolgálhat.

Gazdaságfejlesztés: olyan tudatos beavatkozások együttesét értjük gazdaságfejlesztés alatt, amelyek a gazdasági folyamatok irányát, valamint a gazdasági változások mértékét hivatottak befolyásolni.

Klaszter: Olyan társult tagok gazdasági együttműködése, egységbe tömörülése, akik ugyanabban az adott ágazatban tevékenykednek, azonos üzleti érdekek és célok elérése érdekében.

Inkubátorház: A vállalkozói inkubátorház olyan létesítmény (vagy működési terület), amely közös szolgáltatásokat és üzleti-szakmai segítséget biztosít kezdő vállalkozások számára, általában a piaci ár alatt, hozzájárulva egy adott területen a vállalkozások fejlesztéséhez és új munkahelyek teremtéséhez.

Logisztikai: A gazdasági és társadalmi folyamatokban az áru, élőmunka, valamint az információk és pénzeszközök egymással összefüggő, koordinált és szervezett áramlása

A versenyképesség: a vállalkozás azon képessége, hogy az előállított terméket, vagy szolgáltatást értékesítse egy adott piacon.

Vállalkozásfejlesztés: A piaci folyamatokba való tudatos beavatkozás.

3 Szakirodalom feldolgozása

3.1 A helyi gazdaságfejlesztési kézikönyv

A tanulmányban érintett témához kiválasztott szakirodalom „**A helyi gazdaságfejlesztési kézikönyv**” címet viseli, amely részletesen tárgyalja a helyi gazdaságfejlesztés legfontosabb momentumait.

A helyi gazdaságfejlesztés célja: egy térség gazdasági kapacitásának kiépítése, létrehozása annak érdekében, hogy biztosítsa a térség gazdasági jövőjét, valamint elősegítse a népesség számára megfelelő életszínvonal kialakítását (munkalehetőségek).

A gazdaságfejlesztés egy olyan folyamat, melyben az állami, önkormányzati, a vállalkozói valamint a magánszektor partnerei **közösen, összefogás keretében dolgoznak** azért, hogy kedvezőbb feltételeket teremtsenek a gazdasági növekedés és a munkaerőpiac számára. A szakirodalom az adott témánkkal kapcsolatosan részletezi ki a helyi gazdaságfejlesztés legfőbb feladatait. Több olyan megállapítás is található a felhasznált szakirodalomban, amely alkalmazható, a tanulmányunkban érintett települések helyi gazdaságfejlesztésénél is, ilyen például:

- Egy település gazdasági sikere azon múlik, hogy **képes-e alkalmazkodni a dinamikusán változó helyi, országos, valamint nemzetközi piacgazdasághoz** (pl.: innováció).
- Minden egyes településnek megvan a maga **speciális helyi adottsága** (Lásd Nagykarácsony település nevében rejlő turisztikai lehetőségek), melyek vagy elősegítik, vagy éppen hátráltatják a helyi gazdaság fejlődését.
- **Együttműködés** (helyi szereplők) keretében megvalósuló gazdaságfejlesztés.
- Gazdaságfejlesztésért felelős **team létrehozása**.
- Konszenzuson alapuló **jövőkép-tervezés**.
- **Célok, célkitűzések** meghatározása, kialakítása.
- **Akciótervek, végrehajtási terv** kidolgozása.
- **Monitoring**.

Az erős helyi gazdaság kialakításához, minden településnek végig kell mennie egy közös folyamaton, melynek révén tisztába kerülnek a helyi gazdaság jellemzőivel, szerkezetével. Ennek a folyamatnak a során **fel kell mérniük, gazdaságuk előnyeit, gyenge pontjait, lehetőségeit, valamint a veszélyeket**. A gazdaságfejlesztés kialakításában több részvevőnek is fontos szerepe van, ilyen például az **önkormányzati, valamint a vállalkozói szektor együttműködése**. Erre vonatkozóan a vizsgált szakirodalom az alábbi megállapítást teszi:

„A sikeres magánvállalkozások, valamint az állami és a magánszektor produktív együttműködése jólétet teremt a helyi közösségek számára. A magánvállalkozásokhoz ugyanakkor vállalkozóbarát környezetre van szükség, mely elősegíti a gazdaság felvirágoztatását. Az önkormányzatok lényeges szerepe abban van, hogy megfelelő környezetet teremtsenek az üzleti élet prosperálása és sikeressége érdekében. A helyi gazdaságfejlesztés - természeténél fogva – a vállalkozói szféra, a közösség és az önkormányzatok együttműködésén alapul. A gazdaságfejlesztés stratégiáját általában a helyi vezetés tervezi meg állami és magán partnerek bevonásával. A kivitelezést az állami

és a magán szektor hajtja végre képességeinek és erejének megfelelően.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

Elmondható, hogy esetünkben az önkormányzatok a vállalkozások részére **kedvező adózási feltételeket biztosítanak**. Ipari területekkel, Nagykarácsony kivételével Daruszentmiklós és Előszállás is rendelkezik, amelyek alkalmasak arra, hogy az esetleges nagyobb vállalkozásokat a későbbiekben az adott területre vonzzák, további előny még a települések megközelíthetősége. Nagykarácsony kimondottan ipari területtel nem rendelkezik, de **rengeteg gazdátlan ingatlan érhető el a településen**, amelyek felújítást követően kiválóan alkalmasak lennének vállalkozói székhelyeknek, valamint telephelyeknek.

Elmondható, hogy a vállalkozásfejlesztési stratégia tervezési folyamata elengedhetetlen a települések számára, mint ahogy a szakirodalom is rendelkezik erről:

„Az eddigi pozitív tapasztalatok azt mutatják, hogy a helyi gazdaságok fejlesztése csak egy megfelelő stratégia segítségével történhet meg. Ideális esetben a LED stratégia beilleszkedik egy szélesebb gazdaságstratégiai tervbe, melynek szociális és a környezetvédelmi összetevői is vannak. A LED stratégia elsősorban a helyi gazdaság megerősítésére és a helyi kapacitás bővítésére összpontosít.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

„A helyi gazdaságfejlesztés stratégiai tervezési folyamata jellegzetesen öt szakaszból áll, és bár ezeket az alábbi táblázatban, mint különálló szakaszokat tüntetjük fel, a valóságban a LED stratégiai terve rugalmas, és az egyik szakasz párhuzamosan futhat egy másikkal a helyi szükségleteknek megfelelően. Ha egy adott fázisban problémák merülnek fel, az nem feltétlenül az abban a fázisban folyó munkából fakad, hanem abból, hogy az előző szakasz nem volt megfelelő. Ilyen esetben előfordulhat, hogy az előző és a következő szakaszt újra kell gondolni, és át kell dolgozni a probléma megoldása érdekében. A LED élő stratégia, melyet a körülményeknek megfelelően meg kell változtatni.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

3.1.1. A helyi gazdaságfejlesztés öt szakasza

A helyi gazdaságfejlesztés öt szakasza	
1. szakasz:	Szervezés
2. szakasz:	A helyi gazdaság feltérképezése
3. szakasz:	A stratégiai kialakítása
4. szakasz:	A stratégia megvalósítása
5. szakasz:	A stratégia felülvizsgálata

Esetünkben is célszerű a helyi gazdaságfejlesztési stratégia öt szakaszának alkalmazása, ennek keretében első lépésként kerül kidolgozásra tanulmányunk. Az alábbiak során az öt szakasz megállapítási kerülnek röviden áttekintésre

1. szakasz: Szervezés

„Ahhoz, hogy sikeresen megszervezzük a helyi gazdaságfejlesztés stratégiáját, az intézményi vezetésnek és a helyi szereplőknek egy korai stádiumban meg kell állapodniuk a tervezési folyamatban. Egy LED teamet kell felállítani a városházán vagy egy partner szervezetten belül, amely teamnek kell a stratégiai tervezés folyamatát irányítania.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

„A helyi gazdaságfejlesztés sikeréhez a köz- (állami), a magán- (vállalkozások) és nem-kormányzati szektor (NGO szervezetek, szakszervezetek, szociális-, civil- és vallási szervezetek) közös szándéka szükséges. - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

„Stabil munkakapcsolat és szervezeti struktúra kialakítása a stratégiai tervezés folyamán eredményes, hosszútávú együttműködéshez vezethet a köz-, a magán- és a nem-kormányzati szervezetek között. Ezek a munkakapcsolatok többféle formát ölthetnek az informális munkacsoportoktól kezdve a félhivatalos, laza szövetségen alapuló hálózatokon át a regionális fejlesztő ügynökség megalapításáig vagy egy a köz- és magánszféra között létrejövő alkotmányos együttműködésig. Gyakran ezeknek a partnerkapcsolatoknak a kialakítása és fenntartása jelenti a legnagyobb kihívást a LED erőfeszítések hatékonyságában.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

Megállapítható, hogy a helyi gazdaságfejlesztés tekintetében az első és egyben legfontosabb feladat a **helyi szereplők együttműködése**, akarata arra vonatkozóan, hogy a gazdaság fellendüljön, ennek érdekében egy jól működő csoport, **team felállítása szükséges**, akik képviseli a közös érdekeket. Továbbá meggondolandó a Daruszentmiklós, Előszállás, és Nagykarácsony települések helyi szereplőinek számára, hogy egyes esetekben (pl.: turisztika, mezőgazdasági klaszter) célszerű a **közös gondolkodás**, a kijelölt célok minél hatékonyabb elérésének érdekében.

2. szakasz: A helyi gazdaságfejlesztés

„A helyi gazdaság jellegzetességeinek ismerete kulcsfontosságú a helyi szereplők számára, amennyiben reális és kivitelezhető LED stratégiát akarnak kidolgozni. Úgy kezdünk hozzá a helyi gazdaságra vonatkozó legfontosabb adatok megszerzéséhez, hogy előzetes felmérést készítsünk a már létező gazdasági kapcsolatokról és tevékenységekről az adott körzeten belül, és hasznosítjuk mindazokat a kvalitatív és kvantitatív információkat, melyek megvilágítják az üzleti élet, az ipari termelés, a foglalkoztatottság, a képzett munkaerőpiac már létező struktúráját és fő irányvonalait, illetve bármilyen olyan adatot, mely segít meghatározni a gazdaság fejlesztésének stratégiai szempontjait.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

„A hatékony LED stratégia kialakításához hozzátartozik az adott területen már működő gazdaságfejlesztő programok és projektek elemzése és kiértékelése.”- Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

Elmondható, hogy a helyi gazdaságfejlesztés e szakasza, annak felmérésére szolgál, hogy megismerjük a **rendelkezésre álló forrásokat** (köz-, magán-, és egyéb források), összegyűjtjük és elemezzük a helyi gazdaságra vonatkozó, már létező, és az **új kvantitatív és kvalitatív információkat**.

3. szakasz: A stratégia kialakítása

„A stratégia kialakításánál az önkormányzat gyakorlati szakembereinek és az elsődleges résztvevő csoportoknak egyensúlyra kell törekedniük a helyi gazdaságfejlesztés, a környezetvédelmi és a szociális szükségletek kielégítésében. Egy jellegzetes LED stratégia számos összetevőből áll.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

A szakirodalom alapján a gazdaságfejlesztési stratégia kialakításának az öt lépcsője a következőképpen alakul:

A LED STRATÉGIA ÖSSZETEVŐI	
1. Jövőkép:	A stratégia kidolgozásában résztvevők (vállalkozói szektor, önkormányzati, civil szféra, stb.) megegyezésen alapuló jövőképe a gazdaságról (fejlődési potenciálok).
2. Célok:	A kialakított jövőképnek megfelelően elérni kívánt célok meghatározása.
3. Célkitűzések:	A célok eléréséhez szükséges tevékenységek, mutatók (indikátorok) meghatározása, kialakítása.
4. Programok:	Módszerek kidolgozása, amelyekkel elérhetővé válnak a meghatározott gazdaságfejlesztési elképzelések.
5. Projektek és akciótervek:	A meghatározott programok, projektek megvalósítása (költségek, ütemezés, indikátorok).

A települések helyi stratégiáinak kialakításánál célszerű figyelembe venni e meghatározásokat: **Jövőkép, célok, célkitűzések, programok, projektek és akciótervek.**

4. szakasz: A stratégia megvalósítása

„A LED stratégia átfogó terv, melynek rövid-, közép-, és hosszútávú célkitűzései vannak. Meghatározza a teendőket az adott település gazdasági, fizikai, szociális és környezeti erősségeinek fejlesztéséhez, szembenéz a kihívásokkal és figyelembe veszi a lehetőségeket.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

„Minden egyes LED stratégiának rendelkeznie kell egy végrehajtási tervvel, melyet egyéni projektek akciótervei támogatnak.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

„A LED akciótervek speciálisan rendszerezik a projektek különböző elemeit, például felállítják az elvégzendő feladatokat, a felelősök hierarchiáját, tartalmaznak egy megvalósítható átadási ütemtervet, felsorolják a munkaerő- és anyagi feltételeket, a finanszírozás anyagi forrásait, a várható eredményeket és kihatásokat, a teljesítménymérőket és az egyes projektek előrehaladásának értékelési módszereit.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

A gazdaságfejlesztés elengedhetetlen része a **végrehajtási terv**, valamint az ehhez kapcsolódó **akciótervek kialakítása**. Éppen ezért fontos a későbbiek során ezek kidolgozása az érintett települések számára. Lehetőség van bizonyos esetekben **közös**

stratégia kialakítására is pl.: közös turisztikai attrakció kidolgozása (Nagykarácsony nevében rejlő turisztikai lehetőségek kiaknázása).

5. szakasz: A stratégia felülvizsgálata

„Noha a LED stratégiát általában három, nyolc éves periódusokra tervezik, évente felül kell vizsgálni, hogy módosítani lehessen a megváltozott helyi körülményeknek megfelelően. Alaposabb revíziót általában három évente szokás végezni. A LED stratégia kivitelezése mindazonáltal szigorú éves értékelésnek van alávetve. Ez utóbbihoz számba kell venni a rendelkezésre álló forrásokat, melyek a stratégia megvalósításához szükségesek, és a helyi gazdaságot leíró követő (monitoring) és mutatókat.” - Forrás: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

Fontos a kialakításra kerülő gazdaságfejlesztési stratégia **monitoringozása, nyomon követése**. A stratégia utánkövetésének célja az, hogy az érintett szereplők tisztább képet kaphassanak a **gazdaságfejlesztési elképzeléseik megvalósulásának hatékonyságáról**. A minél hatékonyabb nyomon követés érdekében, javasolt a helyi gazdaságfejlesztési team mellé egy **ellenőrzési csoport létrehozása is**.

4 Saját vizsgálati adatok gyűjtésének helye és feldolgozásának módszere (helyzetelemzés, fejlesztés indokoltsága)

4.1 Települések rövid bemutatása

4.1.1 Daruszentmiklós

Fejér megye déli részén található, **2002 óta önálló település**. Előszállás két résztelepüléséből, Daruhegyből és Kísszentmiklósból alakult meg. Több mint 1300 lakos él itt, Dunaújvárostól 23 km-re található, az **M6-os autópálya** és a **leendő M8 autópálya metszetében helyezkedik el**. A település egyik fő utcája a Dunaföldvár Székesfehérvár útvonal. Közművek természetesen elérhetőek a településen, **egyedül a csatorna hiányzik**, de a tervek erre is készen vannak, valamint a megvalósítás útján is megtörténtek az első lépések.

A település rendelkezik **kijelölt iparterületekkel**. Ezen területek főleg az M6-os autópálya mentén fekszenek, megközelíthetőségük is megoldott. Részben magán, részben önkormányzati tulajdonban vannak. A településen többségben mezőgazdasággal, kereskedelemmel foglalkozó, valamint néhány szakipari tevékenységet folytató vállalkozás van.

Az Önkormányzat kiemelt feladatának tekinti munkahelyek teremtését kis- és középvállalkozások letelepítésével, ezt az **alacsony iparűzési adó**, a rendelkezésre álló területek, és az **olcsó telekárak** is segítik.

A település lakosság száma: 1598 fő
Működő vállalkozások száma: 82 db

4.1.2 Előszállás

Előszállás nagyközség Fejér megyében, a Dunaújvárosi kistérségben található. **1928 óta önálló település**. A 2010-ben átadott M6-os autópályán a 86. kilométernél lehet lekanyarodni Előszállás felé. A vasúti közlekedés korábban a Pusztaszabolcs–Dunaújváros–Paks vonalon volt lehetséges, de a személyszállítás 2009 óta szünetel. A 61. számú főút, valamint Dunaföldvár közelsége könnyen megközelíthetővé teszi a települést. Előszállás lakossága évről-évre csökken, amelyben szerepet játszhat a **kevés helyi munkalehetőség**.

A vidéki élet hátrányai között kiemelendő a **munkahelyek hiánya**, hiszen kevés a helyi munkalehetőség.

A település rendelkezik kijelölt iparterületekkel.

Lakosság szám: 2218 fő
Működő vállalkozások száma: 123 db

4.1.3 Nagykarácsony

Nagykarácsony község Fejér megye déli részén található. Vasúton a Dunaújváros–Mezőfalva–Rétság vasútvonalon érhető el

A nagykarácsonyi Mikulásház 1995-ben nyitotta meg kapuit.

2003-ban megalakult Nagykarácsonyban a Mikulásfalva Látványfaló üzemeltető, Hagyományörző és Természetvédő Kht.. A társaság feladata a Mikulásprogram folytonos fejlesztése és egy mesefalu, **Mikulásfalva felépítése**. Mikulásfalva elkészülése kiemelt fontosságú a helybeliek számára, hiszen hozzájárul a Nagykarácsony nevében rejlő – eddig csak részben kiaknázott – turisztikai potenciál mind teljesebb kihasználásához.

A tervezett beruházások megvalósításával a település és vonzáskörzete gazdasági élete megélénkül, a foglalkoztatási helyzet és a lakosság életminőségében jelentős javulás következhet be. Az elképzelés egyedi mivolta, a térségre és az országra gyakorolt idegenforgalmi hatása túlnyúlik Nagykarácsony érdekein.

Probléma a településen a szűkös munka- és elhelyezkedési lehetőség.

Lakosságszám: 1384 fő

Működő vállalkozások száma: 80 db

4.2 Települések SWOT analízise

Belső feltétel	
Erősség: bármely belső kapacitás, amely segít a lehetőségek kihasználásában és a veszélyek elleni harcban	Gyengeség: belső állapot, vagy bármely belső hiány, amely erősségek és lehetőségek kihasználását veszélyezteti
<p>A három település Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony valamikor egy települést alkotott, amelynek hatásai ma is érzékelhetőek (pl.: családi kapcsolatok).</p> <p>A kötelező feladat ellátásához szükséges intézmények lényegében kiépítettek, elérhetőek.</p> <p>A gazdaságfejlesztés közös érdekeken alapul. Közműellátottság lényegében megfelelő (csatorna még hiányzik).</p> <p>A gazdaságfejlesztés idegenforgalmi szegmensének peremfeltételei adottak.</p> <p>Az alapszolgáltatások rendelkezésre állnak a településeken.</p> <p>A településeken jelentős számú civil szervezet működik.</p> <p>Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony könnyen megközelíthető (M6-os autópálya).</p>	<p>Daruszentmiklós, előszállás és Nagykarácsony esetében is a legnagyobb helyi foglalkoztató az önkormányzat.</p> <p>Jellemzően forráshiányos a térség.</p> <p>Nagyszámú ingázó az aktív keresők között (Dunaújvárosi Vasmű, Hamburger Hungária, Hankook, stb.).</p> <p>A helyi lakosság bérjövödelmének jelentős része Dunaújvárosban keletkezik.</p> <p>Az emberi erőforrások (különösen a szakképzettséggel rendelkezők) jelentős része (közel 60%) Dunaújvárosban van lekötve.</p> <p>Kevés a munkalehetőségek helyben (nagyobb foglalkoztatók hiánya) – Daruszentmiklós és Előszállás szerepel a 240/2006. (XI. 30.) Kormányrendeletben, amely a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékét tartalmazza.</p> <p>Szennyvízcsatorna hálózat jelenleg még kiépítetlen,</p>

	<p>ezért a helyi szennyvízkezelés is hiányzik.</p> <p>Alacsony a burkolt belterületi utak aránya (zömében földút, salakos út).</p> <p>A nem megfelelő infrastrukturális (pl.: burkolt utak hiánya) ellátottság akadály a gazdaságfejlesztésnek.</p> <p>A településeken a szolgáltatási szféra fejletlen.</p> <p>A koordináció a három település között fejlesztésre szorul</p>
Külső feltétel	
Lehetőség: olyan külső körülmény vagy jellemző, amelyre tevékenységet lehet építeni az átfogó cél elérése érdekében	Veszély: bármilyen külső trend vagy körülmény, amely kedvezőtlenül befolyásolhatja az átfogó cél megvalósítását
<p>A térségben országos jelentőségű átmenő forgalom van jelen (M6 autópálya, Pentele Híd, 6. sz. főút, stb.).</p> <p>Ökológiai és természetvédelmi (pl.: NATURA 2000) területek vannak a térségben.</p> <p>Jó minőségű termőtalaj.</p> <p>Kihasználatlan ipari területek.</p> <p>Gazdátlan ingatlanok.</p> <p>Kedvező adózási feltételek.</p>	<p>A munkahely teremtő beruházások jellemzően nem erre a térségre irányulnak.</p> <p>A szennyvízkezelő nagy rendszerek nem elérhetőek.</p> <p>A helyközi tömegközlekedés fejlesztésre szorul (ritka járatszám).</p> <p>Sok esetben az ökológiai és természetvédelmi (NATURA 2000) területek védelme nem megoldott.</p> <p>Az elvándorlás mértéke igen magas (elnéptelenedés).</p> <p>Jellemzően a bevándorlók szociálisan hátrányos helyzetűek, növelhetik a munkanélküliséget és az ellátottak számát.</p>

A LEADER HACS három déli települése, Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarácsony a leghátrányosabb helyzetűek a Dunaújvárosi kistérségben. Fejlesztési elképzeléseiket már 2004-ben összehangolták a **Praedium Future programban**, a partnerség, és az egyeztetés azóta is töretlen. A településeken jellemzően **kisebb vállalkozások tudnak munkát biztosítani**. Ezeknek a vállalkozásoknak a bővítése, **versenyképességük elősegítése**, vagy új vállalkozások indítása fontos a településeknek, hogy helyben tudjanak munkát biztosítani a lakosságnak. A vállalkozásoknak viszont szükségük van olyan **lehetőségekre, potenciálokra, javaslatokra, amit megvalósíthatnak**.

A három településen sok olyan kisebb téma van, amely alkalmas lenne **munkahelyteremtésre**, de jelenleg kiaknázatlan lehetőség csupán. A jogi környezet is támogatja a kisebb volumenű fejlesztéseket, vállalkozásokat (pl. szociális szövetkezet). A településekre vonatkozó SWOT analízisből kiderül számunkra, hogy Daruszentmiklós, Előszállás, valamint Nagykarácsony települések **gazdaságfejlesztési lehetőségei adottak**. Könnyen megközelíthetőek, rendelkeznek ipari területekkel, vagy gazdátlan ingatlanokkal, amelyek alkalmasak lennének egyéb vállalkozások letelepedési lehetőségeinek megkönnyítésére, továbbá **kedvező adózási feltételeket biztosítanak**, mindezek ellenére elmondható, hogy a településeken tapasztalható **gazdasági aktivitás igen alacsony**. Ennek oka lehet, hogy a nagyobb vállalkozások inkább a közelben lévő nagyváros Dunaújváros, valamint a közvetlen közelében elhelyezkedő településeket választják székhelyüknek, telephelyüknek. További problémát jelenthet a vállalkozások számára a **települések infrastrukturális ellátottsága**, hogy alacsony a burkolt belterületi utak aránya, valamint egyéb szolgáltatási lehetőség elérése nehézségekbe ütközik.

4.3 Települési vállalkozások SWOT analízise

Belső feltétel	
Erősség: bármely belső kapacitás, amely segít a lehetőségek kihasználásában és a veszélyek elleni harcban	Gyengeség: belső állapot, vagy bármely belső hiány, amely erősségek és lehetőségek kihasználását veszélyezteti
Helyi ismeret (szükségek, igények) Rugalmasság Minőség	Forráshiányos vállalkozások Informatikai hiányosságok Menedzsment hiánya Gyenge marketing, kommunikáció A vállalkozások nagy többsége nem versenyképes Piaci igényeket nem veszik figyelembe K+F-ben lévő részvételi hiány Alacsony a vállalkozási aktivitás Elavult létesítmények Nagyon szűk termelési vonal Gyenge piaci imázs Hiányzó vállalkozási szakértelmek
Külső feltétel	
Lehetőség: olyan külső körülmény vagy jellemző, amelyre tevékenységet lehet építeni az átfogó cél elérése érdekében	Veszély: bármilyen külső trend vagy körülmény, amely kedvezőtlenül befolyásolhatja az átfogó cél megvalósítását
Uniós és egyéb pályázati lehetőségek kihasználása Biogazdálkodás bevezetése Helyben lévő munkaerő alkalmazása Kedvező az iparüzési adó mértéke Turisztikai lehetőségek kihasználása Kertészet/biokertészet/melegházak létrehozása, zöldség és gyümölcs - termesztés élénkítése Együttműködések kialakítása más vállalkozásokkal	A vállalkozás nem tudja kihasználni az elérhető forrásokat Képzetlen munkaerő, szakemberhiány Infrastruktúra hiánya Csökkenő fizetőképes kereslet A meglévő vállalkozások piacának beszűkülése Versenytársak Kiszámíthatatlan jogszabályok A mezőgazdasági termelés magas kockázata miatt a termelők hitelhez jutási lehetőségei kedvezőtlenek Kedvezőtlen kormányzati politika

A települési vállalkozások egyik nagy előnye, hogy **törekednek a minőségre, rugalmasak** valamint ismerik a **helyi lakosság igényeit**. A legnagyobb probléma esetükben, hogy a gazdasági válság hatása őket is negatívan érintette, sok esetben a **fennmaradásért küzdenek**. Nem rendelkeznek tartalékokkal, hogy a fejlesztési elképzeléseiket meg tudják valósítani. Rengeteg olyan lehetőség van a településeken, amelyek még kiaknázatlanok, de **ezek megvalósításához tőke kell**, amely jelenleg nem áll rendelkezésre. A projektötletek megvalósításához több támogatási lehetőség is adott, de ezek szinte mindegyikéhez a vállalkozásoknak **bizonyos mértékű önerővel kell rendelkeznie**. További problémát jelent még a kis települési vállalkozások számára, hogy a pályázati lehetőségeket biztosító programok egyes kritériumai nem teszik lehetővé a vállalkozások számára a pályázást. Az **Új Magyarország Fejlesztési Terv**, valamint az **Új Széchenyi Terv** adta pályázati lehetőségek kihasználására sok esetben az érintett településeken élő vállalkozások nem tudnak az egyéb kritériumok miatt pályázni, ilyen

például az **iparági korlátozás (1. számú melléklet)**, ahol is a mezőgazdasággal foglalkozó vállalkozások ki vannak zárva a pályázatból. Egyes esetekben a **pályázó személyére vonatkozó speciális kizáró okok** miatt nem nyújtható támogatás azon mikro-vállalkozások részére, amelynek fejlesztése a budapesti agglomeráción kívül, nem városi rangú, a következő feltételek valamelyikének megfelelő településen valósul meg (**2. számú melléklet**):

- népsűrűsége nem nagyobb, mint **100 fő/km²**, vagy
- állandó népessége nem haladja meg az **5 000 főt**.

Elérhetőek voltak a **fiatalok vállalkozóvá válását támogató programok is**, ilyen volt például az **Új Széchenyi Terv keretében (ÚSZT)** megjelent **TÁMOP-2.3.6.A** és **TÁMOP-2.3.6.B** jelű, „**Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása**” című pályázatok, melyek célja a vállalkozói aktivitás ösztönzése, új vállalkozások létrejöttének támogatása volt. A pályázat keretében a fiatal vagy pályakezdő vállalkozók megszerezhették a **vállalkozásindításhoz szükséges kompetenciákat** (képzések: jogi, pénzügyi, gazdálkodási ismeretek, vállalkozási formák, stb.). A fiatalok és a pályakezdők az egyik, a válság által leginkább érintett csoport, a gazdasági fellendülés érdekében **fontos a munkaerő-piaci részvételüknek a növelése**, a vállalkozóvá válással kapcsolatos kompetenciák elsajátításának támogatásával.

A települési gazdaságfejlesztés fontos eleme az **együttműködés**, továbbá, hogy a helyi lakosság számára a vállalkozások **helyben tudjanak munkalehetőséget biztosítani**. A vállalkozások fejlesztési elképzeléseinek megvalósításához elengedhetetlen a **megfelelő menedzsment létrehozása, a marketing, valamint a kommunikáció fejlesztése**.

5 Eredmények

A fejlesztés legfontosabb eredménye, hogy létrejöjjön a három település vállalkozásainak számára egy **olyan közös fejlesztési (vállalkozásfejlesztési) stratégia, amely rövidtávon megvalósítható**, és az együttműködésnek köszönhetően sokkal hatékonyabb, mint az önálló fejlesztések, amelyekre szintén szükség van a gazdasági élet fellendülésének érdekében. Az is fontos eredmény, hogy a lakosság, az önkormányzat és intézményei és főleg a vállalkozások tisztában legyenek a **lehetséges fejlesztésekkel, és a saját szerepükkel ezekben**. Közvetett eredménye a stratégiának várhatóan a rövidtávon (3-5 év) megvalósuló projektek, illetve a vállalkozások fejlődése és együttműködésének kialakítása lesz.

A tanulmány célja:

- a déli térség vállalkozásfejlesztési potenciáljának növelése,
- a Kkv-k (Mikro-, kis- és középvállalkozások) **innovációs beruházási lehetőségeinek támogatása**, ezáltal erősítve azok **versenyképességét**,
- valamint az innovatív vállalkozások közötti **együttműködések kialakításának elősegítése**.

A fent említett célok eléréséhez az innovatív vállalkozások, vállalkozók számára szükség van **külső források (finanszírozás) bevonására** a fejlesztési elképzeléseik megvalósításához. Az **innovatív termék és szolgáltatás létrehozásával** a vállalkozó, vállalkozás pozitívan hathat az adott település gazdasági életére. Azon kívül, hogy új munkahelyek jöhetnek létre, sok esetben a fejlesztések egymáshoz kapcsolásával újabb és újabb vállalkozások alakulhatnak meg, illetve települhetnek be az adott településre.

5.1 Vállalkozások számára elérhető pályázati lehetőségek

Az kis településeken (Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarácsony) működő vállalkozások számára a különböző pályázat adta lehetőségek kihasználása nehézségekbe ütközik, hiszen fejlesztési elképzeléseik megvalósítására már **nem rendelkeznek forrással**, továbbá a recesszió hatása még most is érezhető, jobb esetben is a **fennmaradásért küzdenek**.

E megállapítást hivatott alátámasztani a **Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ)** adatbázisában található statisztika is, amely a vállalkozások által benyújtott **pályázati aktivitást**, valamint az **eredményesség alakulását mutatja be**. Továbbá a vállalkozások pályázati tevékenységének lemérésére megvizsgálásra kerül a helyi LEADER akciócsoport honlapján található nyertesek listája is (www.mezofoldihid.hu).

5.1.1 Beérkezett és támogatott Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) pályázatok

	Daruszentmiklós település	Előszállás település	Nagykarácsony település	Országos (település) átlag
Beérkezett pályázatok száma (db)	2	2	0	19
Igényelt támogatási összeg (Ft)	500 000 000	5 213 466	0	1 732 030 392
Támogatott pályázatok száma	1	1	0	11
Megítélt támogatási összeg (Ft)	250 000 000	1 797 240	0	777 219 738
Leszerződött pályázatok száma	1	1	0	10
Szerződéssel lekötött összeg (Ft)	250.000.000	1 797 240	0	711 835 346
Megkezdett kifizetések száma (pályázat)	0	1	0	7
Kifizetett támogatási összeg (Ft)	0	1 797 240	0	337 250 134

Forrás: NFÜ

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) és Új Széchenyi Terv (ÚSZT) által elérhető pályázati lehetőségek esetében elmondható, hogy Daruszentmiklóson, Előszálláson, valamint Nagykarácsonyban működő **vállalkozások aktivitása a pályázás terén, az országos átlagtól jóval elmarad**, míg országos szinten a településekről **19 db** vállalkozói pályázat érkezett be, addig Daruszentmiklósról és Előszállásról **2-2 db**, míg Nagykarácsonyból **egy sem**. Ennek oka, első sorban a **forráshiány**, valamint, hogy sok esetben az innovatív vállalkozások számára nem elérhető az ÚMFT, valamint az ÚSZT által biztosított pályázati lehetőségek jó része. Ezen pályázatok nagy részéből ugyanis **ki vannak zárva, a mezőgazdasági tevékenységet folytató vállalkozások**, továbbá területi lehatárolás alapján az **5000 fő alatti lakossággal rendelkező települések mikrovállalkozásai** is. A pályázásra jogosult kis és középvállalkozások számára pedig a támogatási intenzitás mértéke jelent problémát, hiszen **az önrész mértéke e pályázatok esetén igen magas**.

Nagykarácsony esetében nem releváns, mivel az ott működő és pályázni jogosult vállalkozások részéről nem érkezett be pályázati igény az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) keretében elérhető pályázati lehetőségekre. **Ennek oka a forráshiány**.

5.1.2 Pályázatok számának megoszlása operatív programonként (db)

Operatív program	Beérkezett pályázatok Daruszentmiklós település	Beérkezett pályázatok Országos (település) átlag	Támogatott pályázatok Daruszentmiklós település	Támogatott pályázatok Országos (település) átlag
GOP	2	11	1	6
Összesen:	2	11	1	6

Forrás: NFÜ

Operatív program	Beérkezett pályázatok Előszállás település	Beérkezett pályázatok Országos (település) átlag	Támogatott pályázatok Előszállás település	Támogatott pályázatok Országos (település) átlag
GOP	2	11	1	6
Összesen:	2	11	1	6

Forrás: NFÜ

Nagykarácsony esetében nem releváns

5.1.3 Igényelt és megítélt támogatási összeg megoszlása operatív programonként (Ft)

Operatív program	Beérkezett pályázatok Daruszentmiklós település	Beérkezett pályázatok Országos (település) átlag	Támogatott pályázatok Daruszentmiklós település	Támogatott pályázatok Országos (település) átlag
GOP	500 000 000 Ft	359 312 819 Ft	250 000 000 Ft	171 371 038 Ft
Összesen:	500 000 000 Ft	359 312 819 Ft	250 000 000 Ft	171 371 038 Ft

Forrás: NFÜ

Operatív program	Beérkezett pályázatok Előszállás település	Beérkezett pályázatok Országos (település) átlag	Támogatott pályázatok Előszállás település	Támogatott pályázatok Országos (település) átlag
GOP	5 213 466 Ft	359 312 819 Ft	1 797 240 Ft	171 371 038 Ft
Összesen:	5 213 466 Ft	359 312 819 Ft	1 797 240 Ft	171 371 038 Ft

Forrás: NFÜ

Nagykarácsony esetében nem releváns

5.1.4 ÚMFT és ÚSZT keretében támogatott projektek

Pályázó neve:	Ingrid L. Blecha Gesellschaft m.b.H. Magyarországi Fióktelepe
Projekt megnevezése:	Logisztikai központ létrehozása Daruszentmiklóson, alumíniumipari félkész termékek raktárszolgáltatásának céljából
OP név:	GOP
Pályázat neve:	3.2.1-11 Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése
Beruházás helye (régió)	Közép-Dunántúl
Beruházás helye (megye)	Fejér
Beruházás helye (helység)	Daruszentmiklós
Megítélt összeg:	250 000 000 Ft
Támogatás aránya:	32 %
Támogatási döntés dátuma:	2012.06.18

Forrás: NFÜ

Pályázó neve:	Vincze-ker Kereskedelmi, Vendéglátó és Szolgáltató Kft.
Projekt megnevezése:	Gépbeszerzés a Vincze-ker Kft. részére
OP név:	GOP
Pályázat neve:	2.1.1-08/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése
Beruházás helye (régió)	Közép-Dunántúl
Beruházás helye (megye)	Fejér
Beruházás helye (helység)	Előszállás
Megítélt összeg:	1 797 240 Ft
Támogatás aránya:	30 %
Támogatási döntés dátuma:	2008.10.22

Forrás: NFÜ

5.1.5 Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretében támogatott projektek

Azon vállalkozások számára, amelyek az ÚMFT, valamint az ÚSZT keretében nem tudnak pályázni, azok számára biztosít lehetőséget az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP), amelynek keretében a települési vállalkozások jogosultak pályázati igényeiket benyújtani a **fejlesztési elképzeléseik megvalósítására**. Azonban az **ÚMVP adta lehetőségek is kihasználatlanok** a vállalkozások, vállalkozók számára, mivel az elmúlt időszakot figyelembe véve **3 db vállalkozás került támogatásra** a tanulmány által érintett településekről. Itt jellemzően nem a forráshiány jelent problémát a vállalkozások számára, mivel az ÚMVP által nyújtott támogatási intenzitás mértéke jóval magasabb, mint az ÚSZT, és az ÚMFT esetében, hanem az, hogy **nem rendelkeznek elegendő tapasztalattal**, valamint **menedzsmenttel a pályázatok elkészítésének területén**. További probléma még, hogy a vállalkozások nem vesznek részt a programok kidolgozásában az által, hogy **projektötlet adatlapot (3. számú melléklet)** nyújtanak be az illetékes HACS-nak.

Új Magyarország Vidékfejlesztési Program: mikrovállalkozások fejlesztése és létrehozása (2011)			
Pályázó neve	Megvalósítás helye szerinti település	Fejlesztés tárgya	Elnyert támogatási összeg
Mondafa Ipari és Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Daruszentmiklós	Asztalosműhely kialakítása	17.513.358,- Ft

Forrás: www.mezofoldihid.hu

1020906 Vállalkozás alapú fejlesztés - Helyi vállalkozások fejlesztése, új szolgáltatási paletták kialakítása, versenyképességük növelése (2012)			
Pályázó neve	Megvalósítás helye szerinti település	Fejlesztés tárgya	Elnyert támogatási összeg
Kisfarmer Betéti Társaság Bt.	Daruszentmiklós	Élelmiszerbolt fejlesztése	8 633 964,- Ft

Forrás: www.mezofoldihid.hu

Egységes marketingstratégia kidolgozása (1002162) (2010)			
Pályázó neve	Megvalósítás helye szerinti település	Fejlesztés tárgya	Elnyert támogatási összeg
Mikulásfalva Nonprofit Kft.	Nagykarácsony		477.600,- Ft

Forrás: www.mezofoldihid.hu

Előszállás településről nincs támogatott vállalkozás az ÚMVP által biztosított pályázati lehetőségek között.

5.4 Helyi gazdaságfejlesztés

A települési vállalkozások, vállalkozók számára **elengedhetetlen az együttműködések kialakítása, esetleg klaszterek létrehozása**. Megállapítható, hogy a településeket érintő helyi gazdaságfejlesztésben kiemelt szerepet kap az együttműködések kialakítása. Az együttműködés legfontosabb jellemzője, hogy a helyi szereplők (vállalkozások, önkormányzat, civil szervezetek, stb.) együttműködés keretében, a helyi gazdasági tevékenységek növelése érdekében, a **helyi erőforrásokra építve**, olyan akciókat hajtanak végre, amelyek illeszkednek a **helyi adottságokhoz**, tehát a jelenleg kiaknázatlan lehetőségek kihasználására törekszenek, mely által újabb és újabb fejlesztési ötletek valósulhatnak meg.

Fontos, hogy a gazdaság szereplői **ne csak a helyi igényekre koncentráljanak**, hanem törekedjenek a tágabb környezetükben lévő együttműködések kialakítására is, mivel ez által sokkal nagyobb területen tudnak érvényesülni.

A helyi gazdaságfejlesztés során **cél a helyi vállalkozások számára megfelelő piac**, valamint a lakosság számára pedig **helyben elérhető munkalehetőségek biztosítása**. A gazdaságfejlesztéssel csökkenthető az adott település, lakosainak **gazdasági kiszolgáltatottsága, függősége**, valamint a fejlesztésekkel növelhető a helyi vállalkozások potenciálja.

A helyi gazdaságfejlesztés egy olyan hosszú távú folyamat, amely a helyi igények felismerésétől, az **innovatív ötletek megfogalmazásától**, a **programozáson** és az egyes projektötletek generálásán keresztül a projektek megvalósításáig, valamint a tapasztalatok nyomon követéséig és **azok visszacsatolásáig tart**. Ideális esetben a **helyi gazdaságfejlesztés egy véget nem érő körfolyamatot alkot**, amely a helyi szereplők számára egyben egy tanulási folyamat is. A gazdaságfejlesztés keretében megvalósított akciók egymásra kell, hogy épüljenek, ennek következtében újabb és újabb akciók létrehozását generálják, ezáltal a helyi gazdaság folyamatosan bővülni, alakulni fog

A kis települések életében a helyi gazdaságfejlesztésnek számos pozitív hatása lehet, amelyek mind területfejlesztési mind pedig vidékfejlesztési jelentőséggel bírhatnak:

- a gazdaságfejlesztés **helyi vállalkozói tevékenységet, aktivitást generálhat** (pl.: új vállalkozások jöhetnek létre);
- mozgósíthatja, valamint **együttműködésre ösztönözheti a helyi közösséget**, továbbá újabb és újabb együttműködések kialakítására kerülhet sor;
- **erősítheti a helyi identitást és lokálpatriotizmust**;
- **a települések népességmegtartó erejét növelheti**, valamint javíthatja azok élhetőségét;
- továbbá nem elhanyagolható szempont, hogy **munkahelymegőrző és -teremtő szerepe lehet a gazdaságfejlesztésnek**.

5.5 Jó gyakorlatok

A **jó gyakorlat**, angolul **best practice** egy olyan módszer vagy tevékenység, amely **újszerű, építőjellelű megközelítéseket, technikákat tartalmaz**, amelyek bizonyíthatóan vagy már bizonyítottan hozzájárulnak, jelen esetünkben egy települési vállalkozás

tevékenységének, minőségi **színvonalának emeléséhez**, és más vállalkozások számára is **átvehető példaként szolgálhatnak**. A vállalkozások számára a lenti fejezetek keretében jó gyakorlatok kerülnek bemutatásra a hazai, valamint a külföldi gyakorlatból.

5.5.1 Néhány külföldi gyakorlatban megvalósuló jó gyakorlat

Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony vállalkozásainak számára jó példával szolgálhatnak a **külföldi gyakorlatban is megvalósított egyéb jó projektek**, melyek megismerése által, **új ötletek szülehetnek** meg a helyi gazdaságfejlesztési lehetőségek kihasználására.

Projekt címe: *Házilag előállított mezőgazdasági termékek értékesítésének növelése*

Projekt megvalósulásának országa: Ausztria

A projekt rövid összefoglalása:

„A 2004-ben induló projekt alapvető célja az volt, hogy egy térség specifikus védjegyet hozzanak létre a helyi mezőgazdasági termelők termékeire. A szövetségben 15 mezőgazdasági termelő vett részt különféle területekről: hús-, sajt-, zöldség-, kenyér-, málnalekvár készítőik. A projekt kivitelezésének két fázisa volt. Az első (2004-2006) az egységes marketingstratégia kidolgozásáról szólt, a második fázis (2006-2008) pedig az ötletek megvalósításáról. Az első fázisban készítettek egy részletes listát a helyi előállítású termékekről, erre építették a stratégiát. Logó-t dolgoztak ki es márkanevet. Vásároltak egy értékesítő teherautót, hogy a környékben el tudja adni a kérdéses termékeket, és egységesen jelentek meg a térséget érintő nagyobb szabású rendezvényeken.” - Forrás: <http://www.volgyvidek.hu/legjobbgyakorlatok.html>

Projekt címe: *Helyi termékek értékesítése egy nagyvárosi üzletben*

Projekt megvalósulásának országa: Portugália, Lisszabon

A projekt rövid összefoglalása:

„LEADERII, majd a LEADER+ program támogatásával Portugáliában több helyi akciócsoport Portugal Rural néven egy vidéki (LEADER térségekből származó) termékeket árusító és bemutató boltot hozott létre az ország fővárosában, Lisszabonban. Az üzlet élelmiszert (felvágottat, bort is beleértve) és kézműves termékeket árusít, egy borospince is tartozik hozzá. A LEADER+ segítségével, további akciócsoportok bekapcsolódásával létrejött a Proregioes nevű szövetség. Ennek keretében tematikus műhelytalálkozókat szerveztek, új termékeket vezettek be a piacra termékbemutatókkal összekötve, kézműves foglalkozásokat szerveztek, a helyi termékek értékelésével kapcsolatos tanfolyamokat indítottak, létrehozták a friss termékek piacát, kiállításokat és délutáni, családi programokat szerveztek. Kapcsolódó (szintén LEADER+) projektként akcióheteket tartottak a termelők és városi kulturális szervezetek együttműködésében, a regionális termékekre való figyelemfelhívás, a városi-vidéki közösségek közötti kapcsolatépítés céljából. Az üzlethez kapcsolódott a vásárlói kosár formájában történő közvetlen értékesítést megvalósító RECIPROKO (LEADER+) projekt, amelynek lényege, hogy a vásárlók adott áron és ármenyiséggel (18 kg is lehet) a termelőktől kosarakat rendelnek, amelyeket azok szabályos időközönként a szezonális áruval feltöltve szállítanak. A természetes anyagokból készült kosarak a megrendelt mennyiség megvételére vonatkozó kötelezettségvállaláson alapulnak, ami garantált eladást és jövedelmet jelent a termelőnek. A projekt hét munkahelyet teremtett.” - Forrás: Területfejlesztési füzetek 2

Forrás: Területfejlesztési füzetek 2

Projekt címe: *Repce bioenergetikai hasznosítása*

Projekt megvalósulásának országa: Írország, Kilkenny

A projekt rövid összefoglalása:

„A térség akciócsoportja felismerte, hogy a helyi mezőgazdasági termékekből előállított bioüzemanyagban jó értékesítési lehetőségek rejlenek. Ezért 2003-ban elindítottak egy olyan projektet, amely a teljes értéklánc kialakítását célozza meg, a mezőgazdasági termeléstől a bioüzemanyag felhasználásig. Létesítettek egy üzemet, ami a repceolajból bioüzemanyagot képes előállítani. Továbbá beszereztek olyan technológiákat, amelyek alkalmasak autók átalakítására, hogy bioüzemanyaggal is hajthatók legyenek. A mezőgazdasági termelést központilag megszervezték, hogy az üzem repce ellátása mindig biztosítva legyen. Ezután megkezdték a bioüzemanyag és a melléktermékként jelentkező takarmány termelését és értékesítését. Hogy a helyiek bizalmát elnyerjék a bioüzemanyaggal kapcsolatban, hat autót alkalmassá tettek a bioüzemanyag befogadására. Ezeket felhasználták a marketing tevékenység során. A folyamat végén lobbytevékenységbe kezdtek, esetleges adókedvezmények elnyerése érdekében.” - Forrás:

<http://www.volgyvidek.hu/legjobbgyakorlatok.html>

Projekt címe: *Biogazdálkodás*

Projekt megvalósulásának országa: Belgium

A projekt rövid összefoglalása:

„Biogazdák és –kertészek szövetkezetet alakítottak helyi biotermékeik forgalmazása és népszerűsítése céljából. Amellett, hogy rendszeres találkozók szerveztek a helyes gyakorlatokból merített tapasztalatok cseréje céljából, a gazdák számos közös marketingstratégiát alakítottak ki: megjelentettek például egy, a projektben részt vevő gazdákat ismertető naptárat, piacokon és vásárokon közös standot alakítottak, és egy olyan kerékpáros körutat szerveztek, amelynek az egyes gazdaságoknál vannak állomásai. A csoport mindegyik tagja egy-egy tevékenységért felelős.” - – Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

Projekt címe: *Mozgó szövetkezeti bolt Hollandiában*

Projekt megvalósulásának országa: Hollandia

A projekt rövid összefoglalása:

„A szövetkezésre lépett termelők termékei vásárolhatók meg a LEADER program keretében átalakított buszban: zöldségeket, gyümölcsöt, tejtermékeket, téztaféléket, feldolgozott helyi termékeket, köztük bio minősítésű árucikkeket is találunk. A busz kialakítása előtt a termelők egy része saját portáján árulta termékeit, a vevők jelentős része azonban nem mutatott hajlandóságot a gazdaságok felkeresésére. A buszon történő árusítás megoldotta a termékek terítését a térség valamennyi jelentősebb településén, és lehetőséget adott egyfajta piackutatásra is. A termelők a bevétel egyharmadát a busz fenntartására fordítják, ami a fizetett árusító személyzetet is magában foglalja. Az elmondások szerint az elárusítóhelyként működő busz sikere a szövetkezésben résztvevő termelőket jelentősen motiválta a termékfejlesztésre. Néhány évi működés után már két busz és egy áruszállító személygépkocsi működött a szövetkezés tulajdonában, és hasonló kezdeményezések megjelentek a szomszédos térségekben is.” – Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

Forrás: Területfejlesztési füzetek 2

Projekt címe: *Vállalkozásalapítási verseny*

Projekt megvalósulásának országa: Franciaország

A projekt rövid összefoglalása:

„A vidéki, mezőgazdasági jellegű közép-franciaországi, 31 ezer lakosú térségben a gazdálkodók mellett kézműves és kereskedelmi kisvállalkozások dominánsak. Az előregedés e vállalkozásokban is érvényesül, ezért merült fel a vállalkozások átvételének, illetve új vállalkozások indításának az ötlete. A LEADER+ által finanszírozott projekt a 36 év alatti, illetve középiskolás fiatalokra irányult, akiknek lehetőségük nyílt kreatív üzleti ötletek kidolgozására, projektek működtetésére, vállalkozások továbbfejlesztésére vagy létrehozására. A projektet „Vállalkozásalapítási és -átvételi verseny” címmel hirdették meg (2003-2004). Harmincan pályáztak a projektek működtetésére, vállalkozások továbbfejlesztésére vagy létrehozására, húszan (középiskolások) heti gyakorlatok formájában történő üzleti ötletek megvalósítására. Így összesen 21 társaságot vettek át vagy hoztak létre, és 38 munkahely jött létre vagy maradt fenn. A megvalósítás során a helyi vállalkozások bevonása, motiválásuk okozott nehézséget, ez csak többszöri előzetes tájékoztatással volt kezelhető.” – Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

Projekt címe: A kis- és középvállalkozások támogatásának innovatív módszerei

Projekt megvalósulásának országa: Hollandia

A projekt rövid összefoglalása:

„Az *URBACT-I (ECO-FIN-NET)* által finanszírozott, Rotterdam-Deflshaven önkormányzata által 2000-ben kezdeményezett *MentorRaad* projekt a kis- és középvállalkozások támogatására irányuló innovatív módszerek kidolgozását célozta. A projekt keretében speciális vállalkozásfejlesztési tanácsadás valósult meg, melynek lényegét a tapasztalt, nyugdíjas helyi vállalkozók segítségével megvalósított mentori szolgáltatások képezték. A helyi kis- és középvállalkozások – figyelve az etnikai kisebbségi célcsoportra és a nőkre – tanácsadást vehettek igénybe (pénzügyi támogatás nem volt). A projektet széles körű kommunikációs eszköztár segítette. A projekt arra példa, hogy a helyi tapasztalat, a nyugdíjas vállalkozók tudása (know-how, tudástranszfer) beépülhet a helyi gazdaságba, és mindez alacsony költségvetés mellett tehető meg.” - Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

5.5.2 Néhány hazai gyakorlatban megvalósuló jó gyakorlat

Ebben a fejezetben a települési vállalkozások részére, **egyéb a hazai gyakorlatban is megvalósuló jó projekt ötletek** kerülnek bemutatásra.

Projekt jellege:	Vállalkozási célú, termelői
Projektgazda:	Szeles Attila biogazdálkodó (őstermelő)
Projektgazda típusa:	Őstermelő
Projekt címe:	Bioélelőkamra
A projekt rövid összefoglalása:	<p>„A Szeles család 2005 óta foglalkozik ökológiai növénytermesztéssel. A gazdaság nagyjából 6 hektáros területét vetésforgóban használják; 2-2,5 hektáron több mint húszféle zöldségnövényt termesztenek, a többi területen pedig zöldtrágya-, illetve takarmánynövényeket. Feldolgozott termékek közül a savanyú káposzta található meg a kínálatban. A gazdaságban ketten dolgoznak főállású őstermelőként. A közvetlenül a fogyasztóknak történő értékesítés már 1992-től jelen volt a gazda mindennapjaiban, aki őstermelőként járta a környékbeli falvakat. A kis hálózatnak nagyjából harminc átvevő pontja volt, ahol előzetes rendelések szerint lehetett átvenni a terményeket. Ebből kifolyólag nem jelentett különösebb újdonságot a miskolci Waldorf iskola megkeresése: a diákok szülei egy olyan gazdálkodót kerestek a környéken, aki egészséges és lehetőleg vegyszermentes termékekkel látja el a családokat, valamint nyitott a személyes kapcsolat kialakítására. Ennek köszönhetően 2005-ben pár hónap alatt megszületett a Bioélelőkamra modell. A fogyasztók a rendeléseiket egy webáruházon keresztül, adhatják le a gazdaság terményeire, a termelő pedig hetente egyszer szállít. A szállítást hatvan kilométeres körzeten belül vállalják, de felárért szállítanak távolabbi helyekre is (pl. Budaörs, Eger). Mivel a terményeket jellemzően délelőtt szállítják ki, több olyan önkéntes segítő is van, aki átveszi a terményeket, majd délután átadja a környékbelieknek a rendeléseiket.” – Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.</p> <p>A megvalósítás során alkalmazott eszközök: Közvetlen értékesítési csatornák (webáruház, jelenlét a biopiacon). Közvetlen termelői-fogyasztói kapcsolatok (közösségépítés)</p>
	
	Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

Projekt jellege:	Vállalkozási célú
Projektgazda:	Bicskei Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Zrt.
Projektgazda típusa:	Vállalkozás
Projekt címe:	Mozgó termelői bolt.

A projekt rövid összefoglalása:

„2005 óta az etyeki Ödön Majorból származó termelői nyerstej értékesítését 14 tejárusító autó segíti. A szolgáltatás négy autóval indult, de a jövedelmezőséget látva jelenleg 10 darab autó kínálja a tejet Budapesten, Pest, Fejér és Komárom- Esztergom megyékben. Az etyeki termelői tej már tejautomatákon keresztül is elérhető 20 üzletben. A projektet a Bicskei Mezőgazdasági Zrt. cégvezetői kezdeményezték, jelenleg több vezető és 20-25 dolgozó foglalkozik az árusítás megszervezésével. A tejárusító autók beüzemelése túlmutat a társaság több lábon állásának megteremtésén. A cég vezetői kiemelt fontosságúnak tartják a fogyasztók tudatosságának növelését, ugyanis meglátásuk szerint, ha a lakosság minőségi és olcsó magyar termékekhez jutna, a hazai gazdaság helyzete javítható lenne. Az ötletgazdák úgy látják, hogy a projekt megvalósításához nem kellett különösebb szaktudás. Azt tapasztalták, hogy a közvetlen értékesítés futótűzként terjed az EU tagállamaiban, és most már Magyarországon is, hiszen a gazdálkodók a nehéz gazdasági körülmények között folyamatosan keresik az új lehetőségeket vállalkozásaik fenntartására. Éppen ezért az információgyűjtés, majd a rendelkezésre álló eszközök felmérése nem ütközött semmilyen akadályba. A visszajelzések a hasonló vállalkozások és a lakosság részéről is kifejezetten pozitívak. Az etyeki nyerstej értékesítése köré szervezett marketinges tevékenységnek köszönhetően más társaságok is lehetőségként mérlegelik, vagy már működtetik ugyanezt a projektet.” - Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

A megvalósítás során alkalmazott eszközök:

Értékesítési struktúra átalakítása. Tejárusító autó. Tejautomata. Marketingkampány

Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

Projekt jellege:	Nonprofit
Projektgazda:	Pannon Helyi Termék Klaszter
Projektgazda típusa:	Érdekvédelmi hálózat
Projekt címe:	<i>Pannon Helyi Termék Klaszter</i>
A projekt rövid összefoglalása:	<p>„A Pannon Helyi Termék Klasztert 2005-ben hozta létre 13 nyugat-dunántúli szervezet (népművész egyesületek, falusi turizmus szövetségek, vidékfejlesztési civil szervezetek, önkormányzatok). Ezzel párhuzamosan jött létre a Pannon Helyi Termék Nonprofit Kft. a klaszter menedzselésére és munkaszervezeti feladatainak ellátására. A klaszter jelenleg közel száz termelővel (kézművesek, őstermelők, agrárvállalkozások) tart fenn munkakapcsolatot. A szervezet a helyi termékek értékesítésének érdekében vásárokat szervez termelői számára, valamint egy weblap és webáruház segítségével ismerteti meg szélesebb körrel a termékeit. A közös értékesítés érdekében fadobozos ajándécsomagokat állítottak össze, továbbá a vasvári Pannon Helyi Termék Boltban nyílik lehetőség a termékek közös forgalmazására.” - Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.</p>

A megvalósítás során alkalmazott eszközök:

Helyi termék adatbázis létrehozása. Közös arculat kialakítása. Helyi termelők felkutatása. Termék védjegy létrehozása. Webáruház, honlap kialakítása. Vásárok szervezése. Menedzsment létrehozása.

Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

Projekt jellege:	Nonprofit
Projektgazda:	Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány
Projektgazda típusa:	Civil szervezet
Projekt címe:	<i>Zöld Polc rendszer</i>
A projekt rövid összefoglalása:	<p>„A Zöld Polc rendszer egy a Duna-Ipoly Zöldút térségére kiterjedő helyi kereskedelmi rendszer. A rendszerben részt vevő kereskedelmi egységek (boltok és vendéglátóhelyek) üzletükben egységes árusító polcokat állítanak fel, és elhelyezik bejárati ajtajukon a rendszer emblémáját. A helyi termékeken túl a polcokon környezetbarát és méltányos kereskedelemről származó (fair trade) termékek is elérhetők. A rendszerhez kapcsolódó népszerűsítő munka révén a résztvevő vállalkozások egyfajta marketing, támogatásban is részesülnek (feltüntetik őket a településeken elhelyezett tájékoztató táblákon, valamint a</p>

Magosfa Alapítvány adatbázisában, tájékoztató kiadványaiban is).” - Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

A megvalósítás során alkalmazott eszközök:

Helyi boltok, vendéglátók és termelők felkeresése. Adatbázis létrehozása. Közös arculat kialakítása. Hálózat kiépítése.

Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

Projekt jellege:

Nonprofit

Projektgazda:

Tudatos Vásárlók Egyesülete

Projektgazda típusa:

Civil szervezet

Projekt címe:

Helyi termék fesztiválok

A projekt rövid összefoglalása:

„A nagyszabású rendezvények célja az volt, hogy népszerűsítsék, és széles körben megismertessék a városlakókkal a lakóhelyükön és annak környezetében elérhető környezetkímélő, etikus fogyasztási lehetőségeket. A helyi termék fesztiválok alkalmával a szervezők arra szerették volna rávezetni a látogatókat, hogy fogyasztói döntéseiknek komoly környezeti és társadalmi hatásai vannak.” - Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

A megvalósítás során alkalmazott eszközök:

Helyi termék adatbázis létrehozása. Rendezvényszervezés. Kiadványok készítése. Honlapok létrehozása.

Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

Projekt jellege:	Vállalkozási célú
Projektgazda:	Szalmári Mezőgazdasági Szolgáltató Kft
Projektgazda típusa:	Vállalkozás
Projekt címe:	<i>Fűtési hőigény kielégítése saját termelésű alapanyaggal.</i>

A projekt rövid összefoglalása:

„A közel 1400 lakosú, Kalocsa melletti Szalmárban működő Szalmári Mezőgazdasági Szolgáltató Kft. kukorica, napraforgó és egyéb termények felvásárlásával, tönkölybúza termeltetésével, felvásárlásával, valamint feldolgozásával (hántolás, szárítás, tisztítás) foglalkozik. Hagyományos tevékenységei mellett olyan üzletágot keresett, amelyben az átlagostól magasabb nyereségtartalom is elérhető. Így esett választásuk a tönkölybúza integráció keretében történő termeltetésére és felvásárlására. A termelés megkezdéséhez elsőként a tönkölybúza feldolgozásának speciális technológiáját kellett kialakítani (a kalászcskákat háromfelé törik, hántolják, a pelyvaleveleket pedig eltávolítják). Mivel a hántolás során visszamaradt pelyva levelek tárolása nagy helyet igényelt, melynek megoldása hosszú távon problémát okozott volna, ezért felmerült e melléktermék hasznosításának igénye. A bevizsgáltatás eredménye alapján a melléktermék takarmánynak, alomnak állattenyésztők számára nagyon kedvező, azonban szállítását csak kis távolságokra lehet gazdaságosan megvalósítani. Az előállított melléktermék pelletálást követően fűtési célokra szintén megfelelőnek bizonyult, ezért adódott ez a hasznosítási mód.” - Forrás: Területfejlesztési füzetek 2.

A megvalósítás során alkalmazott eszközök:

Pelletálás, agripellet előállítása és kereskedelme. Energetikai szakember bevonása a projektbe.

Területfejlesztési füzetek 2.

5.6 Javasolt fejlesztési lehetőségek a Dunaújvárosi Kistérség Területfejlesztési Programjából

A 2008-ban elkészült Dunaújvárosi Kistérség Területfejlesztési Programban több, a **térségi szereplők által meghatározott fejlesztési elképzelés** is szerepel. Ezek jó része önkormányzati ötleteket tartalmaz, míg csupán elhanyagolható része tartalmazott csak vállalkozói ötleteket. Az alábbiakban ezek az ötletek kerülnek bemutatásra.

Kapcsolódó célok	1. A helyi közösségek fejlesztésével a megújulás társadalmi támogatásának erősítése 4. Együttműködések erősítése, eredményesebbé tétele
Projekt megnevezése	Öntözési lehetőségek fejlesztése Mezőföldön
Kapcsolódás más projektekhez	
Cél	Megfelelő vízellátás biztosítása az agrárgazdálkodás számára
Indoklás	A globális felmelegedés és a vízbázisok nem megfelelő használata miatt a termőterületek vízellátása a jövőben problémákba fog ütközni.
Tevékenységek rövid leírása	Gazdálkodók bevonása és felvilágosítása Tervezés Vízterelőzések és csatornák megépítése
Lehetséges megvalósító	
Kapcsolattartó és elérhetősége	
Lehetséges partnerek	Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium Agrárkamara
Várható konkrét eredmények	4.000 ha bevonása az öntözésbe Csatorna-rendszer kialakítása
Várható hosszabb távú hatások	Termés-eredmények mennyiségi és minőségi javulása Foglalkoztatás bővülése
Lehetséges pályázati források	KDOP

Forrás: Dunaújvárosi Kistérség Területfejlesztési Terve

Kapcsolódó célok	1. A helyi közösségek fejlesztésével a megújulás társadalmi támogatásának erősítése 2. A haladó hagyományok, a természetes és épített környezet megóvása, gondozása, fejlesztése 3. A települések meglévő és új fejlődési lehetőségeinek kiaknázása 5. Térségi és települési vonzerők fejlesztése és kommunikálása 6. Az interregionális központ szerepkör erősítése
Projekt megnevezése	Mikulásfalva mesefalu

Cél	Az aktív turizmus megteremtése Nagykarácsonyban
Indoklás	A település nevéből adódóan régóta megfogalmazott igény a Mikulásfalva kialakításának elképzelése, amely egyesüli kiugrási lehetőséget biztosít Nagykarácsony számára.
Tevékenységek rövid leírása	A Kht. a Regionális Fejlesztési Tanács pénzügyi támogatásával elkészítette Mikulásfalva megvalósíthatósági tanulmányát, ennek keretén belül a leendő létesítmények engedélyes terveit.
Projektgazda	Mikulásfalva Kht.
Kapcsolattartó és elérhetősége	Mészáros Géza, ügyvezető igazgató www.mikulasfalva.hu
Lehetséges partnerek	Nagykarácsony Község Önkormányzata Beruházók Civil szervezetek, helyi vállalkozások
Megvalósítás becsült ideje	3 év
Megvalósítás becsült költsége	400 M Ft
Várható konkrét eredmények	Új turisztikai szolgáltatások Vendégek száma Vendégéjszakák száma Új munkahelyek száma
Várható hosszabb távú hatások	Javuló életszínvonal Kapcsolódó beruházások
Kapcsolódás más projektekhez	IV.6.4. Játsszótér kialakítása Nagykarácsonyban
Lehetséges pályázati források	ÚMVP, KDOP

Forrás: Dunaújvárosi Kistérség Területfejlesztési Terve

Kapcsolódó célok	3. A települések meglévő és új fejlődési lehetőségeinek kiaknázása 6. Az interregionális központ szerepkör erősítése
Projekt megnevezése	IV.2.2. Komplex kamionterminál kialakítása
Cél	Az M6-os autópályához kapcsolódó átmenő forgalom kiszolgálása
Indoklás	A környező településeket is érintő fejlesztések hatására fogalmazódott meg a gondolat, hogy az M6-os autópálya mellett fekvő, magántulajdonban lévő, jelenleg homok kitermelésére alkalmas területen egy kamionterminál és hozzá kapcsolódó infrastruktúra kerüljön kialakításra.
Tevékenységek rövid leírása	A beruházó fontosnak tartja a beruházás megvalósítását, hiszen a hétvégi kamionforgalom megtiltása következtében jelentős igény mutatkozik komplex kiszolgáló egységet is tartalmazó kamionterminálra.
Projektgazda	Kiss István
Kapcsolattartó és elérhetősége	Kiss István, egyéni vállalkozó homokbanya@invitel.hu

	20/466-2621
Lehetséges partnerek	Daruszentmiklós Község Önkormányzata Befektetők
Megvalósítás becsült ideje	3 év
Megvalósítás becsült költsége	3 Mrd Ft
Várható konkrét eredmények	Új munkahelyek száma Látogatottak száma Új munkahelyek száma
Várható hosszabb távú hatások	Az új jövedelmek nagy része a kistérség más ágazataiban is megjelenik a fogyasztásnak köszönhetően, így a kistérség gazdaságának fejlődéséhez hozzájárul.
Kapcsolódás más projektekhez	
Lehetséges pályázati források	GOP

Forrás: Dunaújvárosi Kistérség Területfejlesztési Terve

5.7 Javasolt új fejlesztési lehetőségek

A települési vállalkozások számára az alábbi fejlesztési lehetőségek megvalósítását javasoljuk egyéb **pályázati források kihasználásának keretében**, ilyenek például az Új Széchenyi Terv, az Új Magyarország Fejlesztési Terv, valamint a kimondottan települési vállalkozások számára elérhető Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében elérhető **egyéb pályázati lehetőségek**.

Inkubátorház létrehozása

Cél: Egy olyan infrastruktúrával rendelkező épület kialakítása, amely alkalmas arra, hogy az adott településeken lévő vállalkozások, induló vállalkozások számára megfelelő helyszínt, szolgáltatási lehetőségeket biztosítson. Cél egy olyan inkubátorház létrehozása, amely a mikro-, kis- és középvállalkozások számára, a korszerű gyártmányok előállításához, a modern technológiák alkalmazásához nélkülözhetetlen feltételeket biztosítja.

Indoklás: A érintett településeken nincs egy olyan épület, amely alkalmas lenne a helyi, illetve az adott településen letelepedni kívánó vállalkozások igényeinek kielégítésére.

Tevékenységek rövid leírása: Az inkubátorház létrehozásával megjelenhetnek a településen az új betelepülni kívánó vállalkozások, továbbá az induló vállalkozások fejlődéséhez is hozzájárulhat, a számunkra kedvező feltételek biztosításával.

Várható konkrét eredmények: Új munkahelyek létesülnek. Új vállalkozások jönnek létre.

Lehetséges pályázati források: KDOP, GOP

Logisztikai központ létrehozása

Cél: A települések földrajzi elhelyezkedésének maximális kiaknázása (M6 autópálya, Dunaújvárosi Pentele Híd, részben elkészült M8 autópálya, 6 számú főút közelsége.) egy logisztikai központ létrehozásával.

Indoklás: Az érintett települések földrajzi elhelyezkedését figyelembe véve, szinte mindegyik település alkalmas lenne logisztikai központ helyszínének biztosítására, továbbá meghatározott távolságon belül nincs logisztikai funkciókat ellátó központ.

Tevékenységek rövid leírása: A logisztikai központ létrehozása nagyban hozzájárulhatna az adott település gazdasági életének fellendüléséhez.

Várható konkrét eredmények: Új munkahelyek létesülnek.

Lehetséges pályázati források: KDOP, GOP

Projekt megnevezése: Tanácsadó központ létrehozása vállalkozók számára

Cél: Cél egy olyan tanácsadó központ létesítése, amely alkalmas arra, hogy megfelelő színvonalon tájékoztassa a helyi vállalkozókat a fejlesztési lehetőségeikről, továbbá egyéb szolgáltatásokat is biztosítsa az érdeklődők számára.

Indoklás: Jelenleg a településeken működő vállalkozások fejlesztési elképzeléseik megvalósításához, sok esetben nem tudnak forráshoz jutni, mivel nem ismerik a számukra is elérhető pályázati lehetőségeket, továbbá nem megfelelő marketing és kommunikációs eszközöket alkalmaznak.

Tevékenységek rövid leírása: A tanácsadó központ széles szolgáltatási palettájával segítené a vállalkozásokat pl.: marketing stratégia kidolgozása, pályázatírás, kommunikációs tréningek, stb.

Várható konkrét eredmények: Új munkahelyek létesülése. Gazdaság élénkülése.

Lehetséges pályázati források: KDOP, GOP

Gyógynövény feldolgozó kisüzem létrehozása

Cél: Cél a helyben termesztendő, illetve a természetben is megtalálható gyógynövények termesztése, begyűjtése, valamint ezek forgalmazása, szárított, vagy egyéb termék formájában (krém, olaj, balzsam, stb.).

Indoklás: Az érintett településeken kimondottan gyógynövények feldolgozására alkalmas üzem nem található. Továbbá a településeken és közvetlen közelükben számottevő vadon élő gyógynövény kultúra található, valamint kiváló talajadottságokkal rendelkeznek –e települések a gyógynövények termesztése szempontjából.

Tevékenységek rövid leírása: A gyógynövény feldolgozó üzem létrehozása, gyógynövény kultúrák termesztése, begyűjtése.

Várható konkrét eredmények: Új munkahelyek jönnek létre. Jó minőségű helyi termékek előállításával, a későbbiek során bővíülhet az üzem, amely újabb munkahelyeket jelenthet a településen élők számára.

Lehetséges pályázati források: ÚMVP

Kézműves zóna kialakítása

Cél: Cél a helyi kézművességgel, termelői termékekkel foglalkozó vállalkozások számára egy közös üzlethelyiség nyitása a közeli nagyvárosban ahol a termékeiket tudják forgalmazni, valamint egy helyi bemutató kisüzemet tudnak létrehozni. További cél még a közös arculat kidolgozása.

Indoklás: A helyi hagyományokban, kézműves mesterségekben rejlő lehetőségek jelenleg kiaknázatlanok.

Tevékenységek rövid leírása: A helyi kézművesek, termelők együttműködés keretében egy helyben lévő bemutató kisüzemet hoznak létre, ahol az érdeklődők, ki tudják próbálni a különböző kézműves alkotások, termékek előállítását. Közös üzlet nyitása a közeli nagyvárosban.

Várható konkrét eredmények: Új munkahelyek létrehozása. Kézműves hagyományok újraélesztése.

Lehetséges pályázati források: ÚMVP

Passzív bemutató ház létrehozása, helyi termékek árusításával

Cél: Cél a környezettudatos szemlélet kialakítása, amely elősegíti, hogy az érintettek későbbi döntéseik során a környezetvédelmi szempontokat is figyelembe vegyék. A Passzív ház nem csak, mint bemutató ház fog funkcionálni, hanem a helyi termékek népszerűsítésére is alkalmas lesz.

Indoklás: A mai világban egyre inkább előtérbe kerülnek a megújuló energia források, valamint a környezettudatosság. Egyre nagyobb az igény az olyan épületek kialakítására, amelyek valamely módon környezettudatos szemlélet alapján kerültek felépítésre.

Tevékenységek rövid leírása: Környezeti nevelés támogatása. Szemléletformáló akciók megvalósítása. Helyi termékek árusítása.

Várható konkrét eredmények: Új munkahelyek jönnek létre. Környezettudatos szemléletmód népszerűsítése

Lehetséges pályázati források: KEOP

Tradicionalis felszerelések gyártása

Cél: Egy olyan vállalkozás létrehozása a cél, amely a népi hagyományoknak megfelelő lovaglászhoz, íjászathoz, lovasíjászathoz és egyéb tradicionális tevékenységekhez szükséges minőségű felszerelések gyártásával foglalkozna.

Indoklás: Jelenleg nem található, ilyen jellegű tevékenységgel foglalkozó vállalkozás a tágabb térségben sem, annak ellenére, hogy lenne kereslet e termékekre nem csak helyben, hanem a környező településeken is.

Tevékenységek rövid leírása: Tradicionalis tevékenységekhez szükséges eszközök, felszerelések, ruházat gyártása (tegeztek, számszeríjak, nyílveszők, övek, csizmák, jurták, stb.)

Várható konkrét eredmények: Új munkahelyek létrehozása.

Lehetséges pályázati források: ÚMVP

Vállalkozói közös marketing kialakítása

Cél: A települési vállalkozások együttműködésének elősegítése, oly módon, hogy közös marketingstratégiát dolgoznak ki rájuk.

Indoklás: A települési kis vállalkozások nagy többsége nem rendelkezik marketing stratégiával, nem tudja hirdetni magát, annak ellenére, hogy megfelelő referenciákkal rendelkezik a szakterületén.

Tevékenységek rövid leírása: Vállalkozói honlap létrehozása (kereső-optimalizálás), közös arculat megtervezése, szóróanyagok előállítás, kommunikáció erősítése.

Várható konkrét eredmények: Gazdasági aktivitás. Új munkahelyek létrehozása.

Lehetséges pályázati források: ÚMVP

Termelői piac

Cél: A helyi termelők áruinak helyben történő értékesítésére kialakított tér létrehozása.

Indoklás: Jelenleg nincs olyan helyszín kialakítva ahol a helyi termelők áruikat tudnák értékesíteni a helyi lakosság számára.

Tevékenységek rövid leírása: Termelői piac létrehozása során, kialakításra kerülne egy olyan helyszín, ami nem csak piacként működne, hanem a későbbiek során akár közösségi térként is funkcionálhatna.

Várható konkrét eredmények: Gazdasági aktivitás. Új munkahelyek létrehozása.

Lehetséges pályázati források: ÚMVP

Helyi termékek boltjának kialakítása

Cél: Egy olyan üzlet létrehozása, a közeli városban, ahol a helyi termelők áruik kerülnek értékesítésre, ezáltal népszerűsítve az adott termékeket (pl.: méz).

Indoklás: A helyben készített jó minőségű termékek árusítására jelenleg nincs olyan kialakított egység, amely alkalmas lenne a saját előállítású termékek (pl.: méz, lekvár, stb.) árusítására.

Tevékenységek rövid leírása: A jó minőségű termékek értékesítésére egy termelői kisbolt kerülne kialakításra a közeli városokban (Dunaföldvár, Dunaújváros, Paks, Sárbogárd), ahol a saját termékeiket tudnák értékesíteni a termelők. Közös arculat is kialakításra kerülne a projekt megvalósulása során.

Várható konkrét eredmények: Gazdasági aktivitás. Új munkahelyek létrehozása.

Lehetséges pályázati források: ÚMVP

Méhészet fejlesztése

Cél: Egy a mai kornak megfelelő méhészet kialakítása, eszközparkjának fejlesztése.

Indoklás: A mai világban nagy szükség van a jó minőségű, helyi termékekre, amelyek az egészségesebb életmód kialakítását segítik elő, ilyen például a vitaminokban gazdag vegyes méz, valamint az akácméz.

Tevékenységek rövid leírása: A fejlesztés keretében lehetőség nyílna új kaptárok beszerzésére, egyéb eszközök cseréjére, valamint fejlesztésére.

Várható konkrét eredmények: Gazdasági aktivitás. Új munkahelyek létrehozása.

Lehetséges pályázati források: ÚMVP

Csokoládégyár

Cél: Nagykarácsony nevéből adódó lehetőség kihasználására egy csokoládé üzem létrehozása (pl.: csoki mikulás, stb.)

Indoklás: Nagykarácsony település nevében rejlő lehetőségek nagy többsége még kiaknázatlan. Jelenleg a településen nincs csokoládégyár.

Tevékenységek rövid leírása: Egy csokoládéüzem kerülne kialakításra, amelyben év közben táblás csokoládék gyártása folyna, majd a karácsonyi ünnepek közeledtével a település nevében rejlő lehetőségek kihasználásával csokoládéból készült mikulások, rénszarvasok, és fenyőfák kerülnének gyártásra.

Várható konkrét eredmények: Gazdasági aktivitás. Új munkahelyek létrehozása.

Lehetséges pályázati források: ÚMVP

Helyi kézműves vásárok szervezése

Cél: Egy a helyi kézművesek által létrehozott termékek árusítási lehetőségeinek kialakítása, egy adott időközönként megszervezésre kerülő kézműves vásár keretében.

Indoklás: A helyi kézműves portékák árusítására jelenleg piacokon, vagy az adott kézműves mester telephelyén van lehetőség. A kézműves vásár lehetőséget biztosít arra, hogy egy adott helyszínen adott időben csak kézműves termékek kerüljenek árusításra.

Tevékenységek rövid leírása: Havonta egy alkalommal sor kerülne kézműves vásárok megrendezésére, ahol egy időben több kézműves termék árusítása válna lehetővé.

Várható konkrét eredmények: Gazdasági aktivitás. Új munkahelyek létrehozása.

Lehetséges pályázati források: ÚMVP

6 Következtetések és javaslatok

A tanulmányban megállapítást nyert, hogy Daruszentmiklóson, Előszálláson, valamint Nagykarácsonyban igen **nagy szükség van a vállalkozási potenciálok kialakítására**. Elmondható, hogy a településeken jellemzően a kisebb vállalkozások tudnak csak munkát biztosítani a helyi lakosság számára, éppen ezen okok miatt **szükséges újabb és újabb vállalkozások létrehozásának támogatása**, elősegítése az érintett településeken élő lakosság körében.

Szükséges lenne a **fiatalok vállalkozóvá válásának támogatására** is, erre vonatkozóan az idei évben az Új Széchenyi Terv keretében (ÚSZT) megjelentek a **TÁMOP-2.3.6.A és TÁMOP-2.3.6.B** jelű, „**Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása**” című pályázatok, melyek célja a vállalkozói aktivitás ösztönzése, új vállalkozások létrejöttének támogatása volt. A pályázat keretében a fiatal vagy pályakezdő vállalkozók megszerezhették a **vállalkozásindításhoz szükséges kompetenciákat** (képzések: jogi, pénzügyi, gazdálkodási ismeretek, vállalkozási formák, stb.). A fiatalok és a pályakezdők az egyik, a **válság által leginkább érintett csoport**, a gazdasági fellendülés érdekében fontos a **munkaerő-pici részvételüknek a növelése**, a vállalkozóvá válással kapcsolatos kompetenciák elsajátításának támogatásával.

A települések helyi gazdaságfejlesztési lehetőségeinek minél hatékonyabb kihasználása érdekében fontos a **helyi szereplők** (vállalkozók, önkormányzatok, civil szervezetek) **együttműködése, akár érdekközösségek létrehozása**. Az együttműködés kialakítása a helyi gazdaságfejlesztés tekintetében az **első és egyben legfontosabb feladat**, ennek érdekében egy jól működő csoport, **team felállítása szükséges**, akik képviseli a közös érdekeket.

Fontos és elengedhetetlen a helyi vállalkozások **fejlődésének, versenyképességének szempontjából** az egyéb programok, mint például az ÚMFT, ÚSZT vagy az ÚMVP adta **pályázati lehetőségek kihasználása**. Jelen pillanatban elmondható, hogy az ÚMFT, valamint az ÚSZT keretén belül elérhető vállalkozói pályázati lehetőségek esetében, a beérkezett pályázatok tekintetében az országos települési átlagtól – ami 19 db – jóval el vannak maradva a tanulmány keretében érintett települések (Daruszentmiklós és Előszállás esetében 2 db, míg Nagykarácsony településnél ez a szám 0 db).

A települési vállalkozások gazdasági sikere azon is múlik, hogy **képesek-e alkalmazkodni** a dinamikusan változó helyi, országos, valamint nemzetközi piacgazdasághoz, képesek-e az **innovációra**. Minden egyes településnek megvannak a maga **speciális helyi adottságai**, amelyekre célszerű lenne a fejlesztési elképzeléseket építeni. Nagykarácsony esetében a település nevében rejlő turisztikai lehetőségeket kellene kihasználni, az erre való törekvések már évek óta folynak (**Mikulásfalva Mesefalu**). A 2008-ban elkészült Dunaújvárosi Kistérség Területfejlesztési Tervében is szerepel a Mikulásfalva mesefalu kialakítására vonatkozó projektterv. Az egyeztetések azóta is törtetlenek a témával kapcsolatosan, hiszen ez nem csak Nagykarácsony település **turisztikai potenciálját növelné** jelentősen, hanem a környező településeket is.

Fontos meghatározni a települések **fejlődéséhez szükséges elérendő célokat, célkitűzéseket**, amelyek segítségével lehetőség nyílik a helyi gazdaság fejlesztésére. Ki kell alakítani a gazdaságfejlesztés programját is (**akciótervek, végrehajtási terv**), amely segítségével meghatározásra kerülnének a fejlesztési elképzelések, és ezek eléréseinek lehetőségei.

További kedvezményes lehetőségek biztosítására van szükség a nagyobb vállalkozások (nagyvállalatok, nagyvállalkozások) betelepítésére az adott településekre. A települések részben rendelkeznek **ipari területekkel**, elhagyott, **gazdátlan ingatlanokkal**, amelyek alkalmasak egyéb vállalkozások letelepítésére.

7 Összefoglalás

A tanulmányunk során Daruszentmiklós, Előszállás, valamint Nagykarácsony települések **vállalkozásfejlesztési potenciáljának feltárása, megismerése volt a cél.** Elmondható, hogy az érintett településeken jellemzően **kisebb vállalkozások** tudnak munkát biztosítani a helyi lakosság számára. Ezen vállalkozások működése fontos a településeknek, hiszen ők tudnak helyben munkalehetőséget biztosítani a helyi lakosság számára, továbbá éppen ezen okok miatt szükséges újabb és újabb **vállalkozások letelepítése** az érintett településeken, kedvezményes feltételek biztosításával.

A vállalkozásoknak szükségük van olyan lehetőségekre, potenciálokra, javaslatokra, amit megvalósíthatnak, **amely által képesek a fejlődésre,** éppen ezért volt szükséges e tanulmány elkészítése, amelyben különböző **vállalkozásfejlesztési javaslatokat, projekt ötleteket találhatnak.** A javaslatok által újabb és újabb ötletek születhetnek a vállalkozói szektorban. A három településen sok olyan elképzelés van jelenleg is, amely alkalmas lenne **munkahelyteremtésre,** de ezek jelenleg kiaknázatlan lehetőségek csupán.

Az érintett települések közül kettő, Daruszentmiklós és Nagykarácsony szerepel a **240/2006. (XI. 30.) Kormányrendeletben,** amely a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve **az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékét tartalmazza.** E települések számára kimondottan fontos lenne a helyi gazdaságfejlesztési lehetőségek kiaknázása.

A helyi gazdaságfejlesztés célja **egy térség gazdasági kapacitásának kiépítése,** létrehozása annak érdekében, hogy biztosítsa a térség gazdasági jövőjét, valamint elősegítse a népesség számára megfelelő **életszínvonal kialakítását** (munkalehetőségek).

A gazdaságfejlesztés fontos és elengedhetetlen részei az alábbi megállapítások:

- Egy település gazdasági sikere azon múlik, hogy **képes-e alkalmazkodni** a dinamikusán változó helyi, országos, valamint nemzetközi piacgazdasághoz (pl.: innováció).
- Minden egyes településnek megvan a maga **speciális helyi adottsága** (Lásd Nagykarácsony település nevében rejlő turisztikai lehetőségek), melyek vagy elősegítik, vagy éppen hátráltatják a helyi gazdaság fejlődését.
- **Együttműködés** (helyi szereplők) keretében megvalósuló gazdaságfejlesztés.
- Gazdaságfejlesztésért felelős **team létrehozása.**
- Konszenzuson alapuló **jövőkép-tervezés.**
- **Célok, célkitűzések** meghatározása, kialakítása.
- **Akciótervek, végrehajtási terv** kidolgozása.
- **Monitoring.**

A fent említett gazdaságfejlesztési megállapításokat figyelembe véve, a tanulmányukban részletesen **megvizsgálásra kerültek** az érintett települések **helyi adottsági,** amelyekre vállalkozói ötleteket lehet építeni. Megvizsgáltuk a **helyi vállalkozások belső erősségeit és gyengeségeit,** javaslatot adunk ezek kihasználására, illetve kezelésére. Emellett feltártuk azokat a főleg **helyi lehetőségeket és veszélyeket,** amelyekre konkrét fejlesztéseket indíthatnak a vállalkozások. Áttekintést adtunk a **hazai és EU-s jó gyakorlatokról** a kis helyi, vidéki vállalkozásokat tekintve, rámutatva a helyben is megvalósítható projekt ötletekre. Végül konkrét javaslatokat, projektötleteket fogalmaztunk meg, amelyek

elősegítik a **jövedelemtermelő képesség javítását**, és **munkahelyek teremtését**, azaz a helyi vállalkozások fejlődését, vagy akár új vállalkozások indítását is a településeken. A tanulmány elkészítése csak az első lépése egy a gazdaságfejlesztést támogató folyamatnak.

8 Irodalomjegyzék

Praedium Future (2004), Dunaújváros

Kistérségi Területfejlesztési Konceptió és Program (2008), Dunaújváros

<http://www.volgyvidek.hu/legjobbgyakorlatok.html>

www.nfu.gov.hu

www.mezofoldihid.hu

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) és a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) megbízásából és támogatásával készült (2010), Budapest - Területfejlesztési füzetek 2

Gwen Swinburn, Soraya Goga, Fergus Murphy: A helyi gazdaságfejlesztés kézikönyve

9 Nyilatkozat a tanulmány eredetiségéről

NYILATKOZAT TANULMÁNY EREDETISÉGÉRŐL

Alulírott, Rohonczy Sándor ügyvezető, az M8-DUNAHÍD Közhasznú Nonprofit Kft képviselője, mint a jelen tanulmányt készítő szervezet képviselője büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom és aláírással igazolom, hogy a Helyi hagyományok őrzése és kiaknázása Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony című tanulmány az általam képviselt szervezet saját, önálló munkája, és annak megfogalmazásakor a szervezet betartotta a jogszabályok által előírt, a tanulmány készítésére vonatkozó rendelkezéseket.

Tudomásul veszem, hogy a tanulmány elkészítése során nem fogadható el és a tanulmány elutasítását vonja maga után:

- szó szerinti idézet közlése idézőjel és hivatkozás nélkül;
- tartalmi idézet a hivatkozás megjelölése nélkül;
- más publikált gondolatainak saját gondolatként való feltüntetése;
- az interneten publikált írások változtatás nélküli¹ beépítése;
- más személy vagy a tanulmány készítője által elkészített és már korábban nyilvánosságra hozott, bármilyen címen, célból leadott tanulmány vagy dolgozat változtatás nélküli újbóli beadása.

Alulírott Scheier Zsolt, Nagykarácsony Község polgármestere, mint a tanulmányt tartalmazó kérelem (pályázat) benyújtója büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom és aláírással igazolom, hogy a tanulmány készítője által tett nyilatkozat helytálló.

E nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem továbbá, hogy amennyiben a tanulmány a fenti feltételeknek nem felel meg, a tanulmány és ezáltal a kérelem elutasításra kerül.

Nagykarácsony, 2012. december 5.

Aláírás:

Aláírás:

.....
a tanulmány készítője

.....
a pályázat benyújtója

¹ Változtatás nélküli beépítésnek, illetve beadásnak számít, ha a beadott dokumentum a vele összehasonlított egy vagy több tanulmánnyal összességében több, mint 50%-ban azonos a szóköz nélküli karakterek számát tekintve.

10 Mellékletek

10.1 1. számú melléklet

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS ÉS ÚTMUTATÓ
a
Gazdaságfejlesztési Operatív Program
és a
Közép-Magyarországi Operatív Program
mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése
c.
pályázati konstrukcióhoz
Kódszám:
GOP-2010-2.1.1/A
KMOP-2010-1.2.1/A

Tartalom

C6. Projekt iparági korlátozása.....21

„Jelen pályázati kiírás keretében a következő iparági korlátozások állnak fenn a regionális beruházási támogatásból megvalósuló tevékenységek esetében:

- § Nem nyújtható támogatás azon pályázó részére, aki, vagy amely fejlesztési igénye az Európai Közösséget létrehozó szerződés (konszolidált verzió, 1997) 1. számú mellékletében (Annex I.) szereplő mezőgazdasági termékek termelésével kapcsolatos beruházásokra irányul. (Pályázati felhívás és útmutató IV. számú melléklet).” – Forrás:www.nfu.gov.hu

10.2 2. számú melléklet

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS ÉS ÚTMUTATÓ
a
Gazdaságfejlesztési Operatív Program
és a
Közép-Magyarországi Operatív Program
mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése
c.
pályázati konstrukcióhoz
Kódszám:
GOP-2010-2.1.1/A
KMOP-2010-1.2.1/A

Tartalom**C7. Projekt területi korlátozása 22****„A GOP-2010-2.1.1/A pályázati kiírás keretében:**

A GOP-2010-2.1.1/A pályázati kiírás keretében kizárólag a Pályázati felhívás és útmutató VI., VII., VIII., IX., X. vagy XI. számú mellékletében felsorolt települések valamelyikében megvalósuló projekttel lehet pályázni.

§ Nem támogatható a Közép-Magyarországi régió területén megvalósuló fejlesztés.

§ Nem támogatható olyan fejlesztés, amely a következő feltételek valamelyikének megfelelő településen valósul meg, amennyiben a pályázó mikroállalkozás:

- népsűrűsége nem nagyobb, mint 100 fő/km², vagy
- állandó népessége nem haladja meg az 5 000 főt.

Ennek értelmében, amennyiben a pályázó mikroállalkozás, akkor csak a jelen Pályázati felhívás és útmutató IX., X. vagy XI. számú mellékletében található településeken megvalósuló beruházások támogathatóak.

A mikroállalkozások körébe nem tartozó vállalkozásokra vonatkozó településlista a jelen Pályázati felhívás és útmutató VI., VII. vagy VIII. számú mellékletében található.” – Forrás: www.nfu.gov.hu

10.3 3. számú melléklet: Projektötlet adatlap**HVS felülvizsgálati űrlapok
1. Projektötlet adatlap****Javaslatot tevő adatai**

Név:

Cím:

Telefonszám/E-mail cím:

Képviselt szervezet (ha a javaslattevő egy szervezet nevében jár el): _____

HACS megnevezése:

Mezőföldi Híd HACS

Projekt megnevezése:**Projekt rövid leírása (max. 500 karakter)**

(támogatni kívánt tevékenység leírása, a projekt indokoltsága a helyi igények alapján, támogatásban részesülők köre.)

Projekt becsült forrásigénye (ezer Ft)

Helyszín:

Dátum:

Név

Aláírás

HACS MSZ vezető**Tervezői csoport tag****Javaslattevő**Forrás: www.mezofoldihid.hu